9 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2008 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 228 (4122)

Ազգ
Azg

Սնանկություն է սպառնում ամերիկյան «Լոս Անջելես թայմս» եւ «Չիկագո տրիբյուն» հեղինակավոր թերթերին

Ամերիկյան «Տրիբյուն» խոշոր հրատարակչատանը, որը «Լոս Անջելես թայմս» եւ «Չիկագո տրիբյուն» համբավավոր թերթերի սեփականատերն է, սնանկացում է սպառնում: Ինչպես նշվում է «Չիկագո տրիբյունի» համարում, ընկերությունը ներկայումս բանակցություններ է վարում վարկատուների հետ: «Տրիբյունի» ներկայացուցիչ Գեյրի Ուեյթմանը հաստատել է, որ հրատարակչատունը գտնվում է բարդ իրավիճակում: Սակայն, ըստ նրա, վերջնական որոշում դեռ ընդունված չէ ծանր ֆինանսական վիճակից դուրս գալու առնչությամբ: «Իրադրությունը բարդ է: Մենք առայժմ ոչ մի որոշում չենք ընդունել: Մենք դիտարկում ենք բոլոր տարբերակները», ասել է նա, հաղորդում է «Նոյյան տապանը»:

CNN-ը կրկին հուսախաբ արեց

Քրիստիան Ամանպուրը ցեղասպանության ենթարկվածների գանգերի առջեւ

Երկար սպասված հաղորդումը՝ «Scream Bloody Murder» («Ճչա՛ արյունոտ սպանդ»), հեռարձակվեց դեկտեմբերի 5-ին եւ հուսախաբ արեց հայերին ու նրանց բարեկամներին: Նշանավոր լրագրողուհի, բազմաթիվ մրցանակների արժանացած Քրիստիան Ամանպուրը ընդամենը... 46 վայրկյան էր հատկացրել 20-րդ դարի առաջին ցեղասպանությանը: Ոչ իսկ 1 րոպե 90 րոպեանոց իր հրաշալի հաղորդման մեջ: Այն էլ՝ որպես միջարկություն կամ հղում ցեղասպանություն տերմինի հեղինակ եւ ՄԱԿ-ի ցեղասպանության կոնվենցիայի «կնքահայր» Ռաֆայել Լեմկինի հակացեղասպանական գործունեությանը: Ավելին, ծագումով պարսկուհի եւ իսրայելյան շահերի ջերմ պաշտպան Ամանպուրը բնավ չգործածեց ցեղասպանություն բառը Մեծ եղեռնի կապակցությամբ եւ, միաժամանակ, ցույց չտվեց անհրաժեշտ վերաբերմունքը օտարերկրացի մասնագետների բնորոշմամբ «տիպական ցեղասպանություն» հորջորջված 1915-ի Հաշվեհարդարին:

Քրիստիան Ամանպուրը այն լրագրողը չէ, որ չգիտակցի ու չհաշվարկի իր ներկայացրած հեռուստաընկերության եթերում հնչած, այս պարագայում՝ չհնչած բնորոշումների արժեքն ու ազդեցությունը, եւ մենք իրավունք ունենք մտածելու, որ 1915-ի իրադարձությունները բնորոշող գիտական տերմինները չօգտագործելը պատահական չէր բնավ: Մանավանդ որ, ինչպես վերը նշվեց, նա հաղորդման ընթացքում հանգամանորեն անդրադարձ կատարեց Լեմկինի, ինչպես նաեւ հետագա ցեղասպանությունների՝ Հոլոքոստի, Կամբոջայի, Ռուանդայի, Դարֆուրի եւ այլ ցեղասպանություններին՝ հատկապես անդրադառնալով դրանց դեմ ընդվզման շարժում սկսած համաշխարհային հեղինակություններին:

Այսուհանդերձ, որպես լրագրողական գործ Ամանպուրի հաղորդումը ազդեցիկ էր, տեղին, տեխնիկական ու զուտ մասնագիտական առումներով կատարյալ: Եվ հենց այդ պատճառով արժե, որ հայկական լոբբիստական խմբերը համապատասխան ձեւերով ու միջոցներով պահանջեն CNN-ի ղեկավարությունից սրբագրելու եղած մեծ թերացումը, անարդարությունը: Մեզ հասած տեղեկություններով, հիշյալ խմբերն արդեն սկսել են աշխատանքը:

ԾՐԱԳԻՐ ՄԻՆՉԵՎ 2013 Թ.

Գյումրիում գրանցված է 4284 անօթեւան ընտանիք

Գյումրիի քաղաքապետարանի անօթեւանության ցուցակում գրանցված է 4284 անօթեւան ընտանիք: Ըստ «Արմենպրեսի», սա ՀՀ կառավարության սահմանած ժամկետում՝ մինչեւ 2008 թվականի նոյեմբերի 1-ը, գրանցված անօթեւան ընտանիքների թիվն է, սակայն քաղաքապետարանը դիմել է կառավարությանն անօթեւանության ցուցակում ընդգրկվելու ցանկություն հայտնած եւս 148 ընտանիքի գրանցելու առաջարկով: Վերջիններս մինչ նախանշված ժամկետը չեն գրանցվել փաստաթղթային խնդիրների պատճառով: Գյումրիում տնակներում են բնակվում ոչ միայն 1988 թվականի երկրաշարժի հետեւանքով բնակարան կորցրած եւ անօթեւան համարվող ընտանիքները, այլեւ անօթեւան չհամարվող, բայց բնակարանի կարիք ունեցողները: Ըստ ՀՀ քաղաքաշինության փոխնախարար **Կարլեն Գեւորգյանի**՝ կառավարությունը պարտավորվել է մինչեւ 2013 թվականը լուծել երկրաշարժի հետեւանքով անօթեւան մնացած բոլոր ընտանիքների բնակարանային խնդիրը ինչպես քաղաքային, այնպես էլ գյուղական բնակավայրերում: Ծրագիրն արդեն մեկնարկել է: Գյումրիում որոշված է կառուցել մինչեւ 3 հազար բնակարան:

Կներկայացվեն Գյումրիի բիզնես-միջավայրի եւ զարգացման հարցումների արդյունքները

Գյումրիում դեկտեմբերի 12-ին կներկայացվեն քաղաքի բիզնես-միջավայրի եւ զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ անցկացված հարցման արդյունքները: Ինչպես դեկտեմբերի 6-ին լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ տեղեկացրեց ՀՀ էկոնոմիկայի նախարար **Ներսես Երիցյանը**, այդ օրը կներկայացվեն նաեւ մասնավոր հատվածի հետ համատեղ բարձր տեխնոլոգիաների ոլորտում հիմնված երկու լաբորատորիաները: Կծավալվեն քննարկումներ՝ նվիրված Գյումրին տեխնոքաղաքի վերածելու եւ ազատ տնտեսական գոտու ստեղծման աշխատանքներին: Նախարարի խոսքով՝ Գյումրիի շրջակա մեծ տարածքը հնարավոր է դիտարկել որպես նման գոտի: Հիշեցնենք, որ ՀՀ կառավարությունն արդեն ընդունել է «Զվարթնոց» օդանավակայանի տարածքում ազատ տնտեսական գոտի հիմնելու որոշում, հաղորդում է «Արմենպրեսը»:

Պատրիկ Դեւեջյանը՝ տնտեսության վերախթանման նախարար

Թուրքերը գրում են «Ֆրանսիայի հերթական անամոթության մասին»

Ֆրանսահայ քաղաքական գործիչ Պատրիկ Դեւեջյանը, որը Նիկոլա Սարկոզիի զինակիցներից է եւ նրա նախագահ ընտրվելուց հետո գլխավորում էր նրա «Ժողովրդական շարժման միություն» կուսակցությունը, անցյալ շաբաթավերջին հրաժարվել է կուսակցության առաջնորդի պաշտոնից՝ իրեն առաջարկված տնտեսության վերախթանման նախարարի պաշտոնը զբաղեցնելու համար: «Պարիզիեն» թերթը տեղեկացնում է, որ նախագահ Սարկոզին դեմ է կուսակցական եւ նախարարական պաշտոնների համատեղմանը:

Եվ արդեն դեկտեմբերի 8-ին «Ժողովրդական շարժման միության» ժամանակավոր առաջնորդի պաշտոնում հաստատվել է Քսավյե Բեռնարի թեկնածությունը, որը մինչ այդ

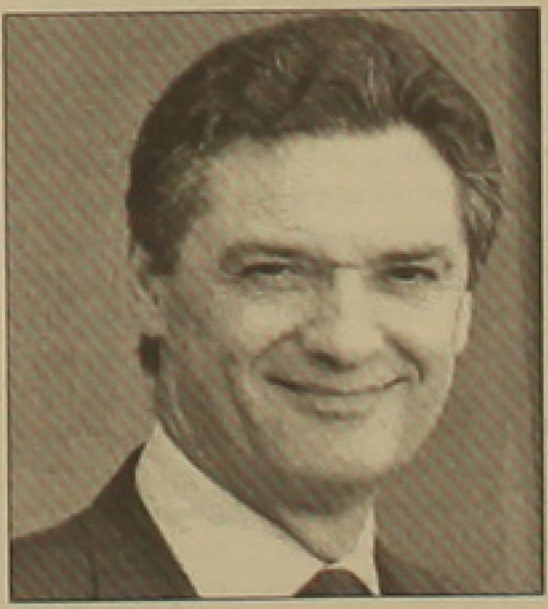

Ֆրանսիայի աշխատանքի նախարարն էր: «Ֆիգարո» թերթը գրում է, որ Պատրիկ Դեւեջյանը հույս ունի երկրի տնտեսական կյանքի վերախթանման ծրագրերն Ազգային ժողովում անցկացնել առանց լուրջ խոչընդոտների: Նրա խոսքերով, վերախթանման նպատակով հատկացված 26 մլրդ եվրոն տարբեր նախարարությունները պարտավոր են օգտագործել համակարգված ձեւով, շեշտը դնելով նոր նախագծերի վրա:

Նյու Յորքի «Թըրքիշ նյուզ» կայքը Պատրիկ Դեւեջյանի նշանակմանն անդրադարձել է «Ֆրանսիայի հերթական անամոթությունը. ԱՍԱԼԱ-ի նախկին դատապաշտպանը դարձավ նախարար» թունոտ հրապարակմամբ: Թուրքական այդ աղբյուրը, անկասկած, ակնարկում է Դեւեջյանի իրավաբանական եւ պատգամավորական հայանպաստ գործունեությունը:

Հայաստանի վարչապետն այսօր կմեկնի Թբիլիսի

Հայաստանի վարչապետ Տիգրան Սարգսյանի գլխավորած կառավարական պատվիրակությունը դեկտեմբերի 9-ին մեկօրյա աշխատանքային այցով կմեկնի Վրաստանի մայրաքաղաք Թբիլիսի: Այցի շրջանակներում պատվիրակությունը կմասնակցի Հայ-վրացական տնտեսական համագործակցության միջկառավարական հանձնաժողովի յոթերորդ նիստին: Տ. Սարգսյանը հանդիպումներ կունենա Վրաստանի նախագահ Միխեիլ Սաակաշվիլու եւ վարչապետ Գրիգոլ Մգալոբլիշվիլու հետ, կայցելի Վրաստանում ՀՀ դեսպանատուն, հայկական Սբ Նորաշեն եկեղեցի:

Օջալանը դատական հայց է ներկայացրել ընդդեմ Հունաստանի իշխանությունների

Ըստ «Նոյյան տապանի», Թուրքիայում ցմահ ազատազրկման դատապարտված Քրդստանի բանվորական կուսակցության (PKK) առաջնորդ Աբդուլլահ Օջալանը հայց է ներկայացրել Հունաստանի իշխանությունների դեմ՝ իրեն Թուրքիային հանձնելու մեղադրանքով, եւ պահանջում է 20100 եվրո փոխհատուցում: Օջալանի հույն փաստաբան Յորգո Ռահիոտիսը քուրդ առաջնորդի հայցը ներկայացրել է Աթենքի դատարան: Հայցադիմումում հունական իշխանությունները մեղադրվում են «1999-ին տարբեր պետությունների հետ համագործակցելու միջոցով Օջալանին Թուրքիային հանձնելու» մեջ:

ՀԱՊԿ ԱԽ քարտուղարների նիստ՝ Աստանայում նախագահների հանդիպման հեռանկարով

Հավաքական անվտանգության պայմանագրի կազմակերպության երկրների անվտանգության խորհուրդների քարտուղարների հանձնաժողովի նիստն այսօր ու վաղը տեղի կունենա Երեւանում եւ Սեւանում: Օրակարգում ինտեգրացիոն կառույցների հետ համագործակցության հեռանկարներն են ու կազմակերպության զարգացման հարցեր: Այս մասին երեկ ՀԱՊԿ երեւանյան գրասենյակում հայտարարեց ՀԱՊԿ գլխավոր քարտուղարի տեղակալ **Տոկտասին Բուզուբաեւը**:

Անվտանգության խորհուրդների քարտուղարները կքննարկեն նաեւ ահաբեկչության ու ծայրահեղականության դեմ պայքարի համատեղ ջանքերին, «Կանալ» օպերատիվ-պրոֆիլակտիկ գործողության շրջանակներում թմրամիջոցների դեմ ուղղված պայքարի ուժեղացմանը, անօրինական միգրացիային հակազդելուն վերաբերող հարցեր: Օրակարգում են նաեւ տեխնածին ու բնական արտակարգ իրավիճակների կանխարգելման ու հետեւանքների վերացման հավաքական ներուժի ձեւավորման եւ այլ հարցեր:

Ներկայումս ՀԱՊԿ-ում նախագահող Հայաստանի նախագահի ստորագրությանը մոտ օրերս, ըստ Բուզուբաեւի, կներկայացվի քարտուղարության մշակած միջոցառումների ծրագիրը: Բացի այդ, ՀԱՊԿ գլխավոր քարտուղարի տեղակալը նշեց, որ մոտավորապես դեկտեմբերի 20-ին Ղազախստանի նախագահին առաջարկել է արդեն նախագահների մակարդակով հանդիպել Աստանայում:

Պատասխանելով լրագրողների հարցերին՝ ՀԱՊԿ գլխավոր քարտուղարի տեղակալը Հայաստանի առնչությամբ նշեց, որ բարեբախտաբար երկիրը գտնվում է թմրամիջոցների, անօրինական միգրացիայի հիմնական ուղիներից դուրս: Հայաստան-ՆԱՏՕ եւ Հայաստան-Եվրամիություն համագործակցության առնչությամբ մոտեցումների պարզաբանման առումով Բուզուբաեւը ընդգծեց, որ ՀԱՊԿ-ն որեւէ խնդիր չի տեսնում կազմակերպության անդամ երկրների եւ այլ կառույցների համագործակցության մեջ, միայն թե չլինեն ՀԱՊԿ գործող սկզբունքներին հակասող սկզբունքներով:

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԼՂՀ

Հաջորդ տարվա բյուջեն՝ սոցիալական եւ հակաճգնաժամային

ԼՂՀ խորհրդարանում կազմվել ու հաստատվել է ժամանակացույց, համաձայն որի մինչեւ դեկտեմբերի 17-ը, կառավարության լիազոր ներկայացուցիչների մասնակցությամբ, ԱԺ մշտական հանձնաժողովներում ու խմբակցություններում կանցկացվեն 2009 թվականի պետբյուջեի նախագծի եւ ուղեկից օրենքների նախնական քննարկումներ:

Կառավարության ներկայացրած նախագծով, 2009-ին նախատեսվում է եկամուտների գծով՝ 54 մլրդ 52 մլն 14.4 հազար դրամ, ծախսերի գծով՝ 58 մլրդ 542 մլն 100 հազար դրամ: Բյուջեի պակասուրդը նախատեսվում է 4 մլրդ 490 մլն 85.6 հազար դրամ:

Խորհրդարան-կառավարություն համատեղ նիստում վարչապետ **Արա Հարությունյանը** պատգամավորներին հավաստիացրել է, որ կառավարության գործունեության ծրագրով նախատեսված միջին տարեկան 14 տոկոս իրական աճը կպահպանվի նաեւ տնտեսական այս ծանր իրավիճակում: Աճի տեմպերը կպահպանվեն նախ՝ գյուղատնտեսության, շինարարական ծառայությունների եւ այլ ուղղությունների շնորհիվ: Պետական բյուջեի սեփական եկամուտները ՀՆԱ-ի նկատմամբ կկազմեն 20.9 մլրդ դրամ՝ նախորդ տարվանից զգալիորեն ավելի: Հարկային եկամուտները միջնաժամկետ ծախսային ծրագրի համեմատ պակաս են պլանավորված 1.8 մլրդ դրամով, իսկ ծախսերը՝ 2.3 մլրդ դրամի չափով, որը պայմանավորված է ամենախոշոր հարկատու «Բեյզ Մեթըլս» ընկերության հարկային վճարների պակասեցմամբ:

Ծախսերի առնչությամբ վարչապետը նշել է, որ 2009-ի բյուջեի նախագծով փաստացի ծախսերը 2008-ի համեմատ կավելանան 6.5 մլրդ դրամով՝ հաշվի առնելով նաեւ կապիտալ ծառայություններից մուտքերի մոտ 600 մլն դրամի պակասուրդը:

Արա Հարությունյանը տեղեկացրել է, որ ծրագրվում է ստեղծել հիպոթեկային հիմնադրամ, որը արժեթղթավորելով այդ գործընթացը՝ կիրականացնի 3 մլրդ դրամից ավելի ֆինանսավորում ծրագրերի իրականացման համար: Բացի դրանից, պետական բյուջեով նախատեսվում է կապիտալ շինարարության ծրագրերի համար ներգրավել բանկային ռեսուրսներ մինչեւ 3 մլրդ դրամ՝ պետական երաշխիքներով: Միաժամանակ նախատեսվում է 300 մլն դրամ՝ ներգրաված միջոցների սպասարկման համար: Առաջին անգամ թողարկվելու են պետական պարտատոմսեր մինչեւ մեկ միլիարդ դրամի չափով, որն ուղղվելու է բյուջեի դեֆիցիտի կրճատմանը: Նա 2009-ի պետական բյուջեն որակել է սոցիալական եւ հակաճգնաժամային:

«Պետական բյուջեով նախատեսվող եւ բյուջետային երաշխիքների, ներգրաված գումարների, հիպոթեկային շուկայի, ՓՄՁ-ի զարգացման համար նախատեսվող աջակցության, գյուղատնտեսությանն ուղղված աննախադեպ միջոցների, կապիտալ ներդրումների աճի՝ պետական բյուջեով նախատեսվող, ներգրաված եւ արտաբյուջետային միջոցների ընդհանուր ծավալը եւ մի շարք այլ գործոններ հաշվի առնելով՝ մենք 2009-ի վերջին կարձանագրենք մեզ բավարարող տնտեսական աճի տեմպեր՝ այս ծանր տնտեսական իրավիճակում», հայտարարել է կառավարության ղեկավարը:

Համատեղ նիստում Ազգային ժողովի նախագահ **Աշոտ Ղուլյանը** կառավարությանն առաջարկել է զուգահեռաբար մտածել նաեւ 2009 թվականի հակաճգնաժամային առանձին ծրագիր ունենալու գաղափարի մասին, հաջորդ տնտեսական տարում հնարավոր ֆինանսական մարտահրավերներին հակազդելու համար:

Հաջորդ տարվա պետբյուջեի օրենքը նախատեսվում է ընդունել դեկտեմբերի վերջին:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

Նախագահի հրամանագրով ներում է շնորհվել երեք դատապարտյալների

Նախագահի գրասենյակից հաղորդում են, որ Սերժ Սարգսյանի դեկտեմբերի 3-ին ստորագրած հրամանագրով ներում է շնորհվել երեք դատապարտյալների՝ Էդվարդ Գառնիկի Աշուղյանին, Արման Խաչատուրի Մարգարյանին եւ Արթուր Սուրենի Նազանյանին, ովքեր դատապարտվել էին 3-3.5 տարվա ազատազրկման. «մարտի 1-ին Երեւանում տեղի ունեցած զանգվածային անկարգություններին մասնակցության՝ ոստիկանությանը դիմադրություն ցույց տալու եւ այլ բռնի գործողություններ իրականացնելու համար»: Հանրապետության նախագահը ներման հրամանագիր ստորագրելու որոշում կայացնելիս հաշվի է առել ինչպես տվյալ դատապարտյալների կողմից նախագահին ուղղված ներման խնդրագրերը, այնպես էլ նախկինում դատապարտված չլինելու, քրեական գործի եւ այլ՝ ընտանեկան հանգամանքներ: Հանրապետության նախագահը մշտապես պատրաստ է եղել դիտարկելու ներման խնդրագրերը: Այսօր եւս այս մոտեցումներում փոփոխություններ չկան, ասված է հաղորդագրության մեջ:

«Սկսված կառուցապատման ծրագրերը ավարտին կհասցվեն»

Նշեց Երեւանի փոխքաղաքապետ Կարեն Դավթյանը

Երեւանում ավարտված եւ դեռ ընթացող քաղաքաշինական ծրագրերին երեկ տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսի ժամանակ անդրադարձավ քաղաքապետի տեղակալ **Կարեն Դավթյանը**: Նա արդեն ավարտված ծրագրերից առաջինը հիշատակեց օրերս բացված Խանջյանից Հերացու փողոց ձգվող ճանապարհը, որն ընդգրկում է Ալեք Մանուկյան, Չարենցի, Սայաթ-Նովայի փողոցների տրանսպորտային հանգույցները: Շնորհիվ այդ ճանապարհի եւ նորակառույց այլ ճանապարհների, ինչպես նշեց փոխքաղաքապետը, հնարավորություն է ստեղծվում Արշակունյաց փողոցից մինչեւ Ավետիսյան փողոց հասնելու հաշված րոպեներում:

Կարեն Դավթյանը այս տարի շահագործման հանձնված հայտնի կառույցներից հիշատակեց նաեւ Աբովյան պուրակից դեպի Մյասնիկյան պողոտա ձգվող թունելը, ինչպես նաեւ մի քանի օր հետո շահագործման հանձնվելիք Մյասնիկյան պողոտայից դեպի Խորենացու փողոց անցնող մոտ 4 կմ երկարությամբ ճանապարհը, Հերացու փողոցի վերգետնյա անցումը եւ այլն: Ամփոփելով, փոխքաղաքապետն ասաց, որ այս տարի շահագործման են հանձնվել 6-7 խոշոր կառույցներ: Նա նաեւ ավելացրեց, որ մեկ-երկու շաբաթ հետո շահագործման կհանձնվեն 2 նոր բազմաբնակարան շենքեր՝ 80 բնակարաններով, Քանաքեռ-Զեյթուն համայնքում: Դրանցում կվերաբնակվեն Աջափնյակ եւ Էրեբունի համայնքների 4-րդ կարգի վթարային շենքերի բնակիչները:

«**Ազգի**» հարցն առնչվում էր մայրաքաղաքի մի շարք իրացման գոտիներում իրացման աշխատանքները սկսելու ժամկետը մեկ տարով երկարացնելու կառավարության որոշմանը: «Արդյոք դա հետեւանք էր պահանջարկի նվազման, թե՞ կառուցապատող ընկերությունները չէին տեղավորվում ժամանակացույցի մեջ» հարցին Կարեն Դավթյանը պատասխանեց, որ դա կապված էր նախագահի հանձնարարությամբ ընթացող բնակիչների գույքի ճանաչման գործընթացի հետ: Դրա արդյունքում տարածքները վերաձեւափոխվում են, ավելանում են նոր գույքեր: Այդ պատճառով էլ կառավարությունը որոշել է ժամանակ տալ կառուցապատողներին: Մեր հաջորդ հարցին, թե մյուս տարածքների եւ մասնավորապես Կոզեռնի դեպքում նո՞ւյնպես այդ ժամկետը երկարացվելու է, փոխքաղաքապետը պատասխանեց, որ Կոզեռնի իրացման աշխատանքները սկսելու ժամկետը մնում է ուժի մեջ:

Քաղաքապետի տեղակալին ուղղված մեկ այլ հարց առնչվում էր միջազգային ֆինանսական ճգնաժամի հնարավոր ազդեցություններին քաղաքաշինական ծրագրերի վրա: Կարեն Դավթյանն ասաց, որ մտավախություններ այդ առթիվ կան, բայց իր շփումները բոլոր խոշոր կառուցապատողների հետ այն եզրակացությանն են բերել, որ սկսված ծրագրերը կավարտվեն:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՀՐԱՏԱՊ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Սառը ցնցուղներ՝ քաղաքական եւ տնտեսական ենթատեքստերով

Լարիսա Ալավերդյանը, հակադարձելով «**Ազգի**» այն դիտարկմանը, թե «Հանրաքվեի մասին» օրենքի փոփոխություններով ավելի շուտ ոչ թե հասարակությանը բան պարտադրելու շունչն է զգացվում, այլ ինչ-որ վտանգավոր գործընթացի դեմն առնելու, անցյալ ուրբաթ նկատեց, թե գուցեեւ կանխարգելիչ են այդ փոփոխությունները, կանխում են, բոլորս կարծում ենք՝ Ադրբեջանին, բայց տվյալ դեպքում կարելի է նաեւ այլ բան մտածել՝ գուցե կանխո՞ւմ է նաեւ Ղարաբաղի միջոցով իրենց իրավունքները զինված պաշտպանելուն: Ալավերդյանն ասում էր, որ եթե անգամ հանրաքվեի օրենքի փոփոխությունները դրական են եւ պետք է կանխեն բացասական բան, չի կարելի դա անել հակասահմանադրական ձեւով:

Դե, այս վեճը՝ սահմանադրական են, թե՞ հակասահմանադրական հանրաքվեի փոփոխությունները, թողնենք մեր օրենսդիրներին, մանավանդ որ դրանց երկրորդ ընթերցումը դեռ արտահերթով է տեղի ունենալու, իսկ մենք դառնանք հելսինկյան հայտարարությանն ու դրանից հետո հնչած տեսակետներին: Դրանց մեջ, այնուամենայնիվ, կան վտանգ պարունակողներ, որոնց մենք ոչ միայն «սահմանադրական կամ ոչ այնքան» դիմադարձումներ պետք է անենք, այլեւ, եթե պահը գա, գուցե խորություն էլ չգտնենք միջոցների մեջ՝ ամեն կերպ վտանգների դեմն առնելու համար: Այնպես որ՝ այս վեճը նրբամիտ եւ սովորական ժամանակների հանգով է, բայց գուցե նաեւ այլ ժամանակներ լինեն, երբ....

Ու երբ ադրբեջանցիները հելսինկյան հայտարարության ընդունումից հետո հայտարարում են, թե կարգավորման գործընթացի վերջնական նպատակն է Ադրբեջանի կազմում Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի մոդելի եւ իրավական շրջանակների մշակումն ու որոշումը, հետո էլ նշում, թե հայկական զինուժը պետք է դուրս բերվի ԼՂ-ի հակամարտության կարգավորման համատեքստից, Ադրբեջանի գրավյալ տարածքներից, ադրբեջանցի տեղահանվածները պետք է վերադառնան: ԱՄՆ պետքարտուղարի օգնական Դենիել Ֆրիդը երկրորդում է «սխալների ուղղում» կատարած Բրայզային, թե՝ «տարածքային ամբողջականությունը կարեւոր սկզբունք է, որից մենք սկսում ենք», եւ Հայաստանի ու Ադրբեջանի կառավարություններին առաջարկում է «տեսական հարցերի քննարկման փոխարեն աշխատել կարգավորման հասնելու ուղղությամբ, որը երբեք այսման մոտ չի եղել»: Իսկ Ալիեւը շարունակում է ճամարտակել ռազմական ճանապարհով լուծման չբացառման մասին, այ այստեղ այնքան մտածելու բան ունենք, այնքան վիճելու, այնքան միմյանց մեղադրելու, որ հանրաքվե անցկացնել-չանցկացնելու խնդիրը կորցնում է իր առաջնահերթությունն ու բանավեճի փրկարար առիթ դառնալու պարագան:

Եվ որքան էլ Ադրբեջանի պատվիրակության տարածած հայտարարությունը Էդվարդ Նալբանդյանն անվանի «սադրիչ եւ բանակցային գործընթացի ողջ իմաստը խեղաթյուրող» եւ նույնիսկ չցանկանա մեկնաբանել փաստաթուղթը, աներկբա է, որ հելսինկյան հայտարարության բրայզաֆրիդալիեւյան ինտերպրետացիաները նորից դառնալու են Հայաստանի ներքաղաքական վայրիվերումների ազդակ, միմյանց վրա փայտ թափ տալու գործիք, եւ ով ավելի լավ թափ տա այդ փայտը՝ նրան թվալու է, որ ավելի շատ է հաճոյանալու հասարակությանը: Այն աստիճան՝ որ գուցե մոռանան բուն առիթը:

Այս պահին, իրոք, ղարաբաղյան խնդրի տուրեւառումները կարող են հույս առաջացնել քաղաքական մի շարք դերակատարների մոտ՝ ակտիվացնելու ջանքերը եւ մուր քսելու մյուս կողմերի երեսին: Այ, մի երկու ամիս լռած արմատական ընդդիմությունը, որ շատ լուրջ հույսեր ունի իր մոտակա հանրահավաքում հասարակության սիրտը շարժելու, իր սովորական բառ ու բանով «հայ դիվանագիտության պարտությունն» ու իշխանությունների «ղարաբաղյան ապաշնորհ» քաղաքականությունը փաստելու, էյֆորիայի մեջ է ընկնելու: Նկատելի է այս գործոնի ակտիվությունը նաեւ Սերժ Սարգսյանին մրցակից համարվող իշխանամետ շրջանակներում՝ մամուլում տեսանելի են քոչարյանամետ ուժերի կսմիթները: Սակայն առավել իրատես ու պրագմատիկ միտքը զգուշացնում է՝ այս անգամ չկուրանալ ու չտրվել մոսկովյան եւ հելսինկյան փաստաթղթերի թողած տողատակերից, քանզի աղմուկի մեջ կարող է բթանալ վտանգի զգացողությունը: Իսկ այս պահին երբեք վտանգ, իրոք, հասարակությանը կարող է մղել չտրամաբանելու եւ տաք գլխով գործելու. ղարաբաղյան խնդրի շուրջը ստեղծված անհասկանալի վիճակը, մոտեցող Նոր տարին, որի գները, բոլոր ցուցիչներից երեւում է, այս տարի ավելի են խորացնելու մեր հասարակության աղքատ մեծ մասի եւ բարգավաճ փոքր մասի միջեւ բեւեռացման անդունդի խորխորատները, եւ ապա հետամանորը, որը կարող է տնտեսական ճգնաժամի հայաստանյան անդրադարձների այնպիսի սառը ցնցուղներ պարունակել, որ մինչեւ հիմա եղած ներքաղաքական ցնցումների նույնիսկ ամենապիկերը կարող են դրանց նկատմամբ խաղալիք թվալ:

Ամեն դեպքում՝ մեզ բոլորիս փորձություններ են սպասում թե՛ ղարաբաղյան խնդրի առումով, թե՛ ներընտանեկան ու համահասարակական տնտեսական խնդիրներ լուծելիս: Այնպես որ փոքր բանավեճերը՝ այս կամ այն փոքր հարցում մեծ միավորներ վաստակելու, հետաձգվում են, մեծ հարցերի դեպքում, օրինակ՝ ԼՂ հիմնախնդրի, լավ կլինի առավելագույնս գործողությունների ներդաշնակում կատարենք (ընդդիմությունն էլ ներառյալ): Իսկ արմատականների երազած քաղաքական խժդժությունների նոր ալիքն էլ կմնա երազանքների ոլորտում՝ մեր մեծ խնդիրները պետք է որ սառը պահեն ուղեղները՝ չտրվելու համար տարբեր կրակների վրա ձեռք տաքացնողների կեղծ աղմուկին:

Կարդենք, կտեսնենք, մանավանդ որ հիմա, առավել եւս քան առաջ, պետք է, չէ՞, առաջնորդվել հայի հետին խելքով:

ՄԱՐԻՆԵ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԵ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Հաշուապահութիւն (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատւութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

ԱԶԳ

Անցուդարձ

Տաքսիների գործունեության ոլորտը կարգավորելու անհրաժեշտությունը վաղուց էր հասունացել: Այդ առումով դրանց լիցենզավորելու կառավարության մոտեցման արդարացված լինելը կասկած չի հարուցում: Խնդիրն այն է, թե ինչպե՞ս եւ ի՞նչ պայմաններով է իրականացվում կամ մերժվում այդ լիցենզավորումը, ինչը չի դադարում բողոքներ առաջացնել այդ գործունեությամբ զբաղվողներից շատերի մեջ:

Ընդհանրապես, ի սկզբանե, տաքսիների լիցենզավորման վերաբերյալ օրենքից այն տպավորությունն էր ստեղծվում, որ ամեն ինչ արվել էր, որպեսզի այդ օրենքը անպայման բողոքներ առաջացներ: Նախ տրանսպորտի եւ կապի նախարարության «պայծառ» ուղեղնե-րուս՝ ընդհակառակը, վերջիններս ավելի վտանգավոր են եւ հատկապես ձմռան ամիսներին ավելի անհուսալի:

Միաժամանակ, անհաս տաքսիստները հավաստիացնում են, որ իրենք եթե ոչ ավելի, ապա պակաս բծախնդրությամբ չեն հետեւում իրենց մեքենայի սարքինությանը, քանզի դա պատասխանատվություն է ոչ միայն ուղեւորների, այլեւ իրենց կյանքի համար: Նրանք պահանջում են, որ լիցենզավորման համար հիմք ընդունվի ոչ թե կամ ոչ այնքան մեքենայի արտադրության թվականը, այլ դրա մաշվածության աստիճանն ու տեխնիկական ցուցանիշները:

Եվ վերջապես անհաս տաքսիստները, որոնք ունեն 10 տարուց ավելի թյան այլ ոլորտ, նրանք սկսել են տաքսի ծառայություններ մատուցել: Ի՞նչ են անելու այդ մարդիկ եւ ի՞նչ են անելու նրանք այդ մեքենաների հետ 10 տարվա սահմանափակման առկայությամբ լիցենզիա չստանալու դեպքում: Այս հարցը պետք է իրենց տան եւ՛ տրանսպորտի ու կապի նախարարը, եւ՛ վարչապետը, եւ՛ նախագահը: Ի վերջո, այդ մեքենաներն ունեցող մարդիկ դեն չեն նետելու դրանք: Նրանց մի մասը պարզապես դադարելու է աշխատել, հայտնվելով սոցիալապես անպաշտպան վիճակում, մյուս մասը, ռիսկի դիմելով, այլեւայլ ձեւերով շարունակելու է աշխատել՝ շրջանցելով օրենքը եւ գործելով ստվերում: Ձեռնտո՞ւ է նախագահին կամ վարչապետին մի քանի հազար

Խնդրի լուծման փոխընդունելի տարբերակ կարող է լինել մինչեւ 20 տարվա վաղեմության մեքենաներ (որոնք համապատասխանում են պահանջվող տեխնիկական չափանիշներին) ունեցող անհաս տաքսիստներին ժամանակային սահմանափակմամբ լիցենզիաներ տրամադրելը: Ենթադրենք, 10-15 տարվա մեքենաների համար 2 տարվա գործունեության, իսկ 15-20 տարվա մեքենաների համար՝ 1 կամ 1,5 տարվա: Այն պայմանով, որ եթե այդ ընթացքում նրանք նոր մեքենաներ ձեռք չբերեն, այլեւս լիցենզիա չեն ստանա: Պետք է սահմանել նաեւ, որ տվյալ պահին, ասենք, առաջիկա 1 ամսվա ընթացքում դիմողներին կտրվի այդ լիցենզիան եւ ոչ թե նրան, ով կորոշի մեկ տարի հետո իր 15 տարվա մեքենան որպես տաքսի

Ինչո՞ւ են դժգոհում անհաս տաքսիստները

Փոխընդունելի տարբերակ գոյություն ունի եւ անհրաժեշտ է կիրառել

րից մեկում միշտ հղացավ անհաս տաքսիների եւ տաքսի ծառայությունների լիցենզավորման համար սահմանել միեւնույն՝ 200 հազար դրամ վճարը: Այսինքն, եւ՛ մեկ մեքենա ունեցող անհասը, եւ՛ 20 կամ 40 մեքենա ունեցող տաքսի ծառայությունը պետք է վճարեին նույն 200 հազար դրամը: Թե ի՞նչ այլ նպատակներով էր դա արվել, այժմ արդեն կարեւոր չէ, քանզի, այսպես թե այնպես, այդ խնդիրը լուծվեց եւ անհաս տաքսիների լիցենզավորումը, օրենքում կատարված փոփոխության համաձայն, դարձավ 25 հազար դրամ: Սակայն տաքսիստների, մասնավորապես անհաս տաքսիստների բողոքները չդադարեցին: Ինչո՞ւ:

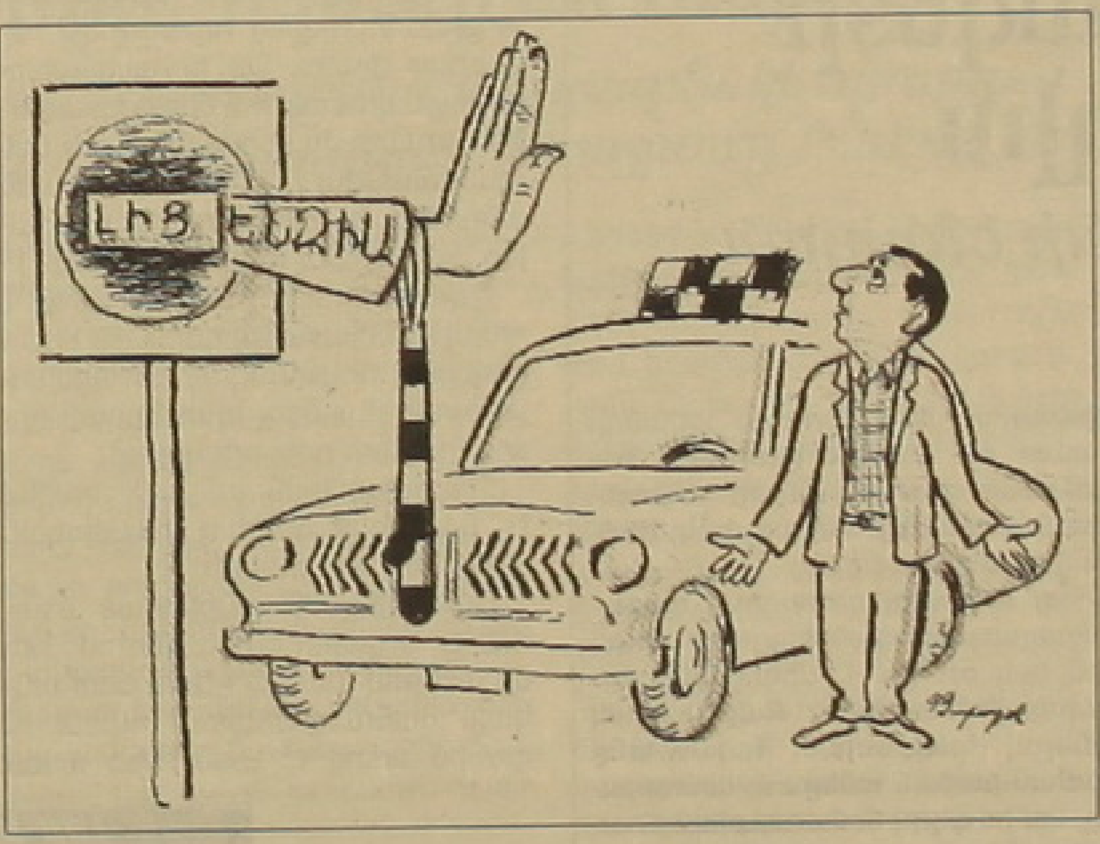

Ավտոմեքենաները որպես տաքսիներ շահագործելու համար սահմանվեց մեքենայի առնվազն 10 տարվա վաղեմության ժամկետ, ինչով էլ պայմանավորված է անհաս տաքսիստների դժգոհությունը: Եթե 10 տարվա ժամկետային սահմանափակում մտցնելը հիմնականում արդարացված է տաքսի ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների համար, ապա նույնը չի կարելի ասել սեփական մեքենաները որպես տաքսի շահագործող անհասների համար: Նրանց բացատրություններից գլխավորն այն է, որ ոչ ոք չի կարող ապացուցել, թե, ասենք, 12 կամ անգամ 16 տարվա լավ պահպանված, տեխզննում անցած «Մերսեդես» կամ «Օպել» մեքենաներն ավելի վտանգավոր են, քան 8 կամ 10 տարվա «07»-երը: Անհաս տաքսիստների կարծիքով, ավելի հնության մեքենաներ, հավաստիացնում են, որ եթե իրենց տրվի մեկ կամ երկու տարի ժամանակ, ապա այդ ընթացքում կձգտեն լիզինգի կամ ավտովարկավորման միջոցով նոր մեքենաներ գնել:

Սրանք են անհաս տաքսիստների դժգոհությունները հիմնավորող պարզաբանումները: Սակայն հարկ է, որ տրանսպորտի եւ կապի նախարարությունն ու կառավարությունը ուշադրություն դարձնեն նաեւ այլ գործոնների:

Անհաս տաքսիստներից շատերի մեքենաները նրանց են մնացել խորհրդային շրջանից, մյուսները ձեռք են բերել 90-ականների արտադրության արտասահմանյան մեքենաներ: Չգտնելով գործունեու-

մարդու հասցնել սոցիալական ավելի վատթար վիճակի կամ մղելու ստվերային ոլորտ՝ պետբյուջեն զրկելով ինչպես վերոնշյալ պետտուրքից, այնպես էլ սոցիալական վճարներից, որոնք պետք է վճարեն անհաս տաքսիստները անհաս ձեռներեց գրանցվելու եւ լիցենզավորվելու դեպքում: Հուսով ենք, որ ձեռնտու չէ: Ուրեմն ինչպե՞ս վարվել, քանզի, մյուս կողմից, տաքսիների համար մեքենաների ժամկետը սահմանափակելու օրենքի պահանջն ընդհանուր առմամբ տրամաբանական է եւ նպաստում է ոչ միայն տաքսի ծառայությունները նոր մեքենաներով համալրելուն, այլեւ խրախուսում է մեր երկիր նոր մեքենաներ ներմուծելը:

շահագործելու համար լիցենզիա ստանալու դիմում ներկայացնել:

Այս որոշումը, թերեւս կբավարարի բոլոր կողմերին՝ պետությունը կստանա բյուջետային մուտքեր պետտուրքից եւ սոցվճարներից, իշխանությունները զերծ կմնան ավելորդ եւ չարդարացված դժգոհություններ իրենց դեմ հարուցելուց, իսկ տաքսիստները՝ ստվեր մտնելուց կամ գործազուրկ մնալուց, միաժամանակ ձգտելով նոր մեքենաներ ձեռք բերել:

Պետք է հաշվի առնել մեկ այլ հանգամանք եւս: Բացառված չէ, որ միջազգային ֆինանսական ճգնաժամի ազդեցության պատճառով մեզ մոտ նվազի նաեւ տաքսի ծառայությունների պահանջարկը եւ տաքսիստներից շատերը մեխանիկորեն դուրս մնան այդ ոլորտից: Ինչո՞ւ հնարավորություն չտալ նրանց գործելու մինչ այդ, պահելու իրենց գոյությունն ու հավելյալ միջոցներ բերելու պետբյուջե: Ինչո՞ւ հնարավորություն չտալ, որ ավելի մեծ մրցակցություն լինի այս ոլորտում, որի արդյունքում շատ հավանական է, որ դարձյալ առաջինը դուրս մղվեն ավելի հին մեքենաներ ունեցող անհաս տաքսիստները: Այնպես որ բոլոր տեսանկյուններից ճիշտ կլինի գործելու հնարավորություն տալ անհաս տաքսիստներին, քանզի, ինչպես արդեն նշեցինք, դրանից բոլոր կողմերը միայն կշահեն: Իսկ մինչ այդ, գոնե մինչեւ Ամանոր, կարելի է թույլատրել տաքսիստներին շարունակել իրենց աշխատանքը՝ այդ տոնի հետ կապված հասկանալի պատճառներով:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Պարոդիա թիվ 16 կանոնի թեմաներով

Տեղեկացնենք, որ դատավորի վարքագծի կանոնագրքում կա թիվ 16 կանոնը, ըստ որի դատավորը մինչեւ գործով քննության ավարտը պարտավոր է ձեռնպահ մնալ փաստերի կամ օրենքների այնպիսի մեկնաբանությունից, որը կարող է գործի լուծման կանխորոշվածության տպավորություն ստեղծել:

Իսկ այժմ ներկայացնենք ընթերցողի դատին թիվ 20114307/1 Ա/Մ քրեական գործով փաստաբանների վերաքննիչ բողոքի քննության ընթացքում ստեղծված իրավիճակը: Այն առնչվում էր անձին կալանքի տակ պահելու ժամկետը երկարացնելու մասին ընդհանուր իրավասության դատարանի որոշումը փոխելուն: Փաստաբանների միջնորդությամբ Քրեական գործերով վերաքննիչ դատարանի դատավոր Ռազմիկ Ազարյանը ծանոթանալու համար տրամադրել էր գործի նյութերը: Եվ այստեղ, ի զարմանս իրենց, փաստաբանները փաստաթղթերի մեջ հայտնաբերել էին բողոքի բավարարումը մերժող... նախօրոք նախապատրաստված տեքստը (կեցցե՛ թիվ 16 կանոնը):

Տեսնելով, որ փաստաբանները նկատել են վրիպումը, Ազարյանը խլել էր նրանցից չարաբաստիկ «գաղտնաթերթիկը»: Փաստաբանները բացարկ էին հայտնել «գրված» դատավորին: Վերջինս, ի պատասխան, փորձել էր խեղաթյուրել փաստերը, հայտարարելով, թե դա, իբր, ընդամենը որոշման նկարագրական մասի նախագիծն է: Այդուհանդերձ, շփոթված դատավորը փաստաբանների պահանջով հրապարակել էր «ստեղծագործության» անվանումը եւ դահլիճում հնչել էր. «Որոշում վերաքննիչ բողոքի բավարարումը մերժելու եւ առանց բավարարման թողնելու մասին»: Որոշման եզրափակիչ մասը Ազարյանը հրաժարվել էր հրապարակել, սակայն լսածը եւ համակարգչային տեխնիկայի կիրառման միջոցով արձանագրվածը բավարար էր:

Այնուամենայնիվ, բացարկ հայտարարելու միջնորդությունը մերժվել էր, որից հետո խորհրդակցական սենյակում Ազարյանը կայացրել էր հենց այն որոշումը, որը նախօրոք նախապատրաստել էր: Ավելորդ չէ նշել, որ 8 էջանոց որոշումը դատավորը «կազմել էր» ընդամենը 18 րոպեում... Նախապատրաստվածությունն էր օգնել:

Փաստաբաններն ունեն լազերային սկավառակը՝ վերաքննիչ բողոքի քննության պարոդիա հանդիսացող, օրենքի համար վիրավորական արձանագրությամբ: Տեղի ունեցածի մասին նրանք հայտնել էին կարգապահական հանձնաժողովին եւ ստացել ստանդարտ ձեւական պատասխանը՝ «կարգապահական վարույթ հարուցելու համար բավարար հիմքեր չկան»:

Իսկ դուք ի՞նչ եք մտածում, հարգելի ընթերցողներ եւ այդ թվում՝ իրավաբանական ֆակուլտետների ուսանողներ: Փաստաբանների պալատը հաճույքով եւ ուշադրությամբ կծանոթանար նաեւ Ռ. Ազարյանի եւ Արդարադատության խորհրդի անդամների կարծիքին այս ոչ սովորական հարցի մասին:

ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏ

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

- 11.00- ԱԺ-ի 334 սենյակում տեղի կունենան խորհրդարանական լսումներ՝ «Երեխայի իրավունքների պաշտպանությունը Հայաստանում» թեմայով:
- 11.30- «Անի» հյուրանոցում ԱՄՆ արդարադատության դեպարտամենտը կանցկացնի կոնֆերանս «Կոռուպցիոն հանցագործությունների քննության եւ քրեական հետապնդման իրականացման արդյունավետ միջոցները» թեմայով:
- 12.00- «Փաստարկ» ակումբի հյուրն է Կիրո Մանոյանը: Թեման՝ Ցեղասպանության կոնվենցիայի ընդունման 60-ամյակ:
- 12.00- «Հայելի» ակումբի հյուրերն են Ռաֆիկ Պետրոսյանն ու Լյուդմիլա Սարգսյանը:
- 12.00- ԳԱԱ-ում տեղի կունենա վերջին հրաժեշտը ականավոր գիտնական Պարիս Հերունու, այնուհետեւ հուղարկավորության արարողությունը՝ Երեւանի քաղաքային պանթեոնում:
- 13.00- Սլավոնական համալսարանի մեծ դահլիճում կգործարկվի միջհամալսարանական արագագործ ցանցը, որը միավորում է Երեւանում գործող պետական եւ ոչ պետական 34 բուհեր:
- 13.00- ԱԺ նիստերի դահլիճում տեղի կունենան խորհրդարանական լսումներ՝ «Երեւանի քաղաքաշինական եւ տրանսպորտային հիմնախնդիրները» թեմայով:
- 13.00- Իջեւան քաղաքում «Միացում» ազգային նախաձեռնությունը կազմակերպում է հանդիպում ազգաբնակչության հետ:
- 14.00- Կենտրոն համայնքի դատարանում տեղի կունենա փաստաբան Մուշեղ Շուշանյանի դեմ գործով դատավարությունը:
- 14.00- «Ուրբաթ» ակումբի հյուրն է Ծաղկաձորի քաղաքապետ Գարուն Միրզոյանը:
- 15.00- «Արմենիա-Մարիոթ» հյուրանոցում Հայաստանի եւ Ռուսաստանի անվտանգության խորհրդի քարտուղարներ Արթուր Բաղդասարյանը եւ Նիկոլայ Պատրուշեւը կկնքեն համագործակցության պայմանագիր, որին կհաջորդի ճեպազրույց:
- 17.00- «Երեւան» հյուրանոցի «Ռոսսինի» սրահում «Նավթը՝ Կովկասում տնտեսական ու քաղաքական գործոն» թեմայով կխոսի «Պետրոսբուրգի» խորհրդատվական ընկերության նախագահ Պետրոս Թերզյանը:
- 19.00- Կոմիտասի անվան կամերային երաժշտության տանը տեղի կունենա թուրք ջութակահար, պրոֆեսոր Ջիհաթ Աշքինի մենահամերգը:

Երկրաշարժի 20-րդ տարելիցը հիշատակեցին Հոլանդիայում

Դեկտեմբերի 7-ին Ամստերդամում Սպիտակի երկրաշարժի 20-րդ տարելիցը հիշատակվեց պատարագով, որ մատուցեց Հոլանդիայի հայ եկեղեցու հոգեւոր հովիվ Տաթեւ վարդապետ Հակոբյանը: Իր քարոզի ընթացքում հայր սուրբը մի անգամ եւս նշեց, որ թեեւ 20 տարի է անցել ահավոր երկրաշարժից, բայց մեր հազարավոր հայրենակիցների կորստի ցավը դեռեւս հիշեցնում է այդ դաժան արհավիրքը: Պատարագին մասնակցում էր «Սպիտակ» երգչախումբը, որի անունը դրվել է հայաստանյան երկրաշարժից անմիջապես հետո: Նույն օրը պատարագ մատուցվեց նաեւ Ալմելո քաղաքի Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցում: Պատարագիչն էր տեր Խաչատուր քահանա Ֆռանգյանը: Հայտնի է, որ հոլանդահայությունը ժամանակին մեծ օգնություն է ցույց տվել աղետի գոտուն:

Ինչպես մեզ հետ զրույցում նշեց երկրաշարժից հետո ստեղծված օգնության կոմիտեի ատենապետ Հարություն Սիմոնյանը, այն ժամանակ հանգանակվել է մոտ 170 հազար հոլանդական շիլինգ, որով գնվել եւ Հայաստան են ուղարկվել երիկամների բուժման մեքենա, դեղորայք, 300 տոննա կարտոֆիլի սերմնացու եւ այլ անհրաժեշտ ապրանքներ: Իսկ «Պաքս Քրիստի» կազմակերպությունը աղետի գոտու երեխաներին հրավիրել է Հոլանդիա՝ հոլանդական ընտանիքներում հանգիստն անցկացնելու:

Հ. ԱՍԱՏՐՅԱՆ

Ամստերդամ-Ալմելո

Անդրադարձ

Վաստակաշատ հայագետի արգասաբեր ուղին

Ակադեմիկոս Հրաչիկ Սիմոնյանի ծննդյան 80-ամյակի առթիվ

Գիտամշակութային մեծ նվաճումներով աշխարհին հայտնի մեր ժողովուրդը աչքի է ընկել վառ անհատականություններով ու նվիրյալներով, որոնք անմնացորդ ծառայել ու ծառայում են իրենց հայրենի երկրին ու ժողովրդին: Այդ մարդկանց համար հատատուն ու հանրօգուտ նկարագիր ունենալը գոյատեւումի երանելի իմաստ է, ընտրած բնագավառների խոր իմացություն: Այս բարձր հատկանիշների ներդաշնակությունը կերտավորված է կատարյալ հայի ու քաղաքացու, հասարակական-քաղաքական գործիչ, գիտակրթական համակարգի տաղանդավոր կազմակերպիչ ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս Հրաչիկ Ռուբենի Սիմոնյանի կյանքի 80-ամյա տարեգրության մեջ:

Նա ծնվել է Գորիսում: Քաղաքի միջնակարգ դպրոցն ավարտելուց հետո ընդունվել է Երեւանի պետական համալսարանի պատմության ֆակուլտետը եւ գերազանց առաջադիմությամբ ավարտել 1952-ին: Նույն թվականին կարճ ժամանակով աշխատանքի է անցել «Խորհրդային Հայաստան» թերթում որպես գրական աշխատող, բայց շատ չանցած գործուղվել է հարազատ ծննդավայր որպես շրջանային թերթի պատասխանատու քարտուղար: Հաջորդ տարվանից նա աշխատել է ՀԿԿ Գորիսի շրջկոմում, նախ որպես հրահանգիչ, ապա բաժնի վարիչ: 1957-ին ընտրվում է նույն շրջկոմի գաղափարական գծով քարտուղար:

1959-ին Հ. Սիմոնյանը մեկնում է Մոսկվա եւ ընդունվում ԽՄԿԿ կենտկոմին առընթեր հասարակական գիտությունների ակադեմիան, որն ավարտում է 1962-ին, այնտեղ էլ նույն տարում պաշտպանում է թեկնածուական ատենախոսություն եւ հրատարակում իր առաջին գիտական աշխատությունը: Գալով Երեւան, նա աշխատանքի է անցնում ՀԿԿ կենտկոմի կուսպատմության ինստիտուտում որպես ավագ գիտաշխատող: 1966-1977 թթ. Հ. Սիմոնյանն աշխատել է ՀԿԿ կենտկոմում՝ դասախոսական խմբի ղեկավարի եւ բաժնի վարիչի առաջին տեղակալի պաշտոններում: 1977-1990 թթ. նա գլխավորել է նշված ինստիտուտի կոլեկտիվի աշխատանքը: 1990-1991 թթ. վարել է ՀՀ ԳԱԱ պատմության եւ տնտեսագիտության բաժանմունքի ակադեմիկոս-քարտուղարի պաշտոնը, իսկ 1991-1994 թթ. եղել է հայության հետ մշակութային կապերի կոմիտեի նախագահ: 1994-2007 թթ. ՀՀ ԳԱԱ նախագահի խորհրդական էր, միաժամանակ 1999-2003 թթ. ղեկավարելով Երեւանի պետական համալսարանի հայոց պատմության ամբիոնը: Տարբեր տարիներ եղել է ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի նախագահության անդամ:

Հ. Սիմոնյանը եղել է շրջանային եւ քաղաքային խորհուրդների, ՀԽՍՀ Գերագույն խորհրդի եւ ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր, ՀԿԿ կենտկոմի անդամ: Նա հասարակական ակտիվ աշխատանքներ է կատարել՝ լինելով բազմաթիվ գիտական խորհուրդների, գիտական հանդեսների խմբագրական խորհուրդների կազմում, եղել է Հայաստանի ժողովրդական համալսարանների հանրապետական խորհրդի, Հայաստանի մտավորականության խորհրդի նախագահ եւ այլն:

1960-ական թվականներին Սիմոնյանի գիտական հետաքրքրություններիոլորտը հայկական սփյուռքն էր, հատկապես այնտեղ գործող հայ քաղաքական ուժերը, նրանց գործունեությունը, փոխհարաբերությունները, Խորհրդային Հայաստանի նկատմամբ վերաբերմունքը: Ուսումնասիրությունների արդյունքում 1968-ին հրատարակվում է նրա «Սփյուռքահայությունը սոցիալ-քաղաքական պայքարի ուղիներում» գիրքը:

1970-ական թվականների սկզբներից Սիմոնյանի գիտական հետաքրքրությունների կենտրոնում եղել են քաղաքական-փիլիսոփայական բնույթի հարցերը: Նա ընթերցողներին է ներկայացնում ծավալուն մենագրություններ՝ «Ինդուստրիալ հասարակության տեսությունները» (1973 թ.), «Արդի բուրժուական գաղափարախոսության քննադատական ուրվագծեր» (երկու հատորով, 1977 թ.), «Գիտատեխնիկական հեղափոխությունը եւ նրա սոցիալական հետեւանքները» (1982 թ.) եւ այլն: Այդ աշխատությունների հեղինակը ընթերցողներին էր ներկայացնում բուրժուական գաղափարական մի շարք ուղղությունների ծագման ու զարգացման պատմությունը, հետեւում նրանց հետագա փոխակերպումների փուլերին, բացահայտում դրանց սոցիալ-դասակարգային էությունը:

Գիտական մեծ արժեք է ներկայացնում հեղինակի 1980 թ. հրատարակած «Թուրք ազգային բուրժուազիայի գաղափարաբանությունը եւ քաղաքականությունը» ուսումնասիրությունը, որում հանգամանորեն բացահայտված են այդ գաղափարախոսության հիմնական բաղադրիչները՝ օսմանիզմ, իսլամիզմ, պանիսլամիզմ, թուրքիզմ, պանթուրքիզմ: Խորությամբ վերլուծելով հատկապես պանթուրքիզմի էությունը (ծայրահեղ շովինիզմ եւ մարդատյաց ռասիզմ), հեղինակը կատարել է կարեւոր եզրահանգումներ:

Գիտնականը միաժամանակ շարունակում էր Հայաստանի եւ Անդրկովկասի կոմունիստական շարժման պատմության վերաբերյալ հանդես գալ բազմաթիվ հրապարակումներով, եղել է «Հայաստանի կոմունիստական կուսակցության պատմության ուրվագծեր» (Երեւան), «Անդրկովկասի կոմունիստական կազմակերպությունների պատմության ուրվագծեր» (Թիֆլիս) կոլեկտիվ աշխատությունների ստեղծողներից մեկը եւ ընդհանրապես այդ տարիներին համարվում էր նշված թեմատիկայի խոշոր մասնագետներից մեկն Անդրկովկասում:

1970-ականների վերջերից Հ. Սիմոնյանի գիտական ուսումնասիրությունների միակ բնագավառը դառնում է հայագիտությունը: Մի շարք հրապարակումներից հետո՝ 1991 թ. լույս է տեսնում նրա «Թուրք-հայկական հարաբերությունների պատմությունից» մենագրությունը: 1996-ին երկու ստվարածավալ գրքերով ընթերցողների սեղանին է դրվում «Անդրանիկի ժամանակը» մեծարժեք աշխատությունը՝ գրված հայ ազգային-ազատագրական շարժման լայն համայնապատկերի վրա: Մենագրությունում առաջին անգամ շրջանառության մեջ են դրվել հարյուրավոր նորահայտ արխիվային փաստաթղթեր եւ նյութեր: Աշխատությունը միանգամայն նոր խոսք է ազգային հերոսի կյանքի ու մարտական անցած ուղու մասին: Շարունակելով հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի պատմության խորքային պեղումները, Հ. Սիմոնյանը ստեղծում է «Ազատագրական պայքարի ուղիներում» քառահատոր աշխատությունը, որի առաջին երկու հատորները լույս են տեսել 2003-ին, իսկ մյուս երկուսը պատրաստ են տպագրության: Ժամանակաշրջանի համաշխարհային իրադարձությունների լույսի ներքո այնտեղ բացահայտված են 1905-1914 թթ. հայոց պատմության նորանոր էջեր: Այս ամենին հավելենք, որ 2009-ի ապրիլին լրանում է Կիլիկիայի հայերի ջարդերի 100- ամյակը եւ այդ առիթով շուտով լույս կտեսնի գիտնականի «Կիլիկիահայերի կոտորածները» ծավալուն մենագրությունը:

Ինչպես տեսնում ենք նշանավոր գիտնականի կենդարյա վաստակը ծանրակշիռ է եւ ուսանելի: 1970-ին Հ. Սիմոնյանը պաշտպանել է դոկտորական դիսերտացիա, իսկ մեկ տարի անց ստացել է պրոֆեսորի կոչում:

Գիտության մեջ ներդրած ավանդի համար նա 1986-ին ընտրվել է Հայաստանի գիտությունների ակադեմիայի թղթակից-անդամ, իսկ 1996-ին՝ իսկական անդամ:

Հայ ժողովրդի նորագույն ազգային-ազատագրական պայքարի առաջին իսկ օրերից Հ. Սիմոնյանը արցախցիների կողքին էր: Քաջատեղյակ լինելով կովկասյան Հայաստանը բաժան-բաժան անելու պատմությանը, նա իր գրչով ճշմարտությունը հաղորդում էր ժողովրդին: Չեն մոռացվել այդ տարիների նրա տասնյակ հոդվածներն ու հրապարակային ելույթները, որոնք խանդավառում էին մարդկանց: Լինելով ՀՀ ազգային ժողովի պատգամավոր, նա հեղինակել եւ քննարկման է ներկայացրել որոշումների բազմաթիվ նախագծեր: Այդ տարիների պատմության շատ վավերագրեր ու նյութեր, որոնք նաեւ արտացոլում են քաղաքական գործչի ու գիտնականի գործունեությունը, պահպանվում են ՀՀ ազգային արխիվում (տե՛ս «Հ. Սիմոնյանի ֆոնդ»):

1964 թվականից Հ. Սիմոնյանը Երեւանի պետական համալսարանում եւ հանրապետության ուրիշ բուհերում դասավանդել է պատմություն եւ փիլիսոփայություն, ղեկավար մասնակցություն է ունեցել բուհական դասագրքերի եւ ծրագրերի ստեղծմանը: Նա գիտական զեկուցումներով հանդես է եկել Մոսկվայում, Լենինգրադում, Թբիլիսիում, Բաքվում, ԱՄՆ-ում, Ֆրանսիայում, Գերմանիայում եւ այլուր՝ ըստ արժանվույն ներկայացնելով հայրենի գիտության նվաճումները: Նրա գրվածքներից մի քանիսը լույս են տեսել Չեխոսլովակիայում, ԱՄՆ-ում, Լիբանանում:

Ակադեմիկոս Հրաչիկ Ռուբենի Սիմոնյանը բացառիկ ունակություններով օժտված անհատականություն է: Հարգանքի է արժանի նրա աշխատասիրությունը: Նա մտավորականի բարձր տիպար է՝ պարզ, անկեղծ ու բարյացակամ:

Սրտանց շնորհավորելով բազմավաստակ ու մեծանուն գիտնականի ծննդյան 80-ամյա հոբելյանը, նրան ցանկանում ենք նորանոր հաջողություններ, արեւշատություն եւ բեղուն ստեղծագործական աշխատանք:

ԱՇՈՏ ՄԵԼՔՈՆՅԱՆ,
ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի տնօրեն, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ

ԷԴԻԿ ՄԻՆԱՍՅԱՆ,
ԵՊՀ պատմության ֆակուլտետի դեկանի տեղակալ, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

ԵՐԱԽՏԻՔ

Բագրատ Ուլուբաբյանի ծննդյան 83-ամյակին

Բագրատ Արշակի Ուլուբաբյանը ծնվել է 1925-ի դեկտեմբերի 9-ին Լեռնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզի Մարտունու շրջանի Մուշկապատ գյուղում: 1943-ին ավարտել է հայրենի գյուղի միջնակարգ դպրոցը, 1945-ին՝ երկամյա ուսուցչական ինստիտուտը, 1949 թվականին՝ քառամյա մանկավարժական ինստիտուտը:

Նա դասավանդել է նախ նույն շրջանի Գիշու միջնակարգ դպրոցում, ապա դասախոսել Ստեփանակերտի երկամյա ուսուցչական ինստիտուտում:

1949-1967 թթ. աշխատել է որպես գրողների միության ԼՂԻՄ-ի բաժնի պատասխանատու քարտուղար, «Խորհրդային Ղարաբաղ» մարզային թերթի խմբագիր, մարզխորհրդի կուլտուրայի բաժնի վարիչ, մարզխորհրդի գործկոմի նախագահի տեղակալ:

1968 թվականին տեղափոխվել է Երեւան, 1969-ին «Արցախի պատմությունը մինչեւ X դարը» թեմայով թեկնածուական ատենախոսություն է ներկայացրել եւ ստացել պատմական գիտությունների թեկնածուի աստիճան: Այստեղ ուշագրավ է մի կարեւոր փաստ. նա իր ատենախոսության վերնագրում միշտ օգտագործում էր Արցախ տեղանունը, որն այն ժամանակվա ղեկավարությանն անդուր էր, եւ նա ստիպված էր Արցախը փոխարինել Խաչեն անվամբ:

Ուլուբաբյանը 1979-ին գրել է «Խաչենի պատմությունը X-XVI դդ.» թեմայով դոկտորական ատենախոսությունը, ստացել պատմական գիտությունների դոկտորի կոչում:

Ուլուբաբյանն անչափ իրատես էր, նրա բոլոր գործերը փաստական տվյալների արդյունք են:

Ուլուբաբյանն անընդհատ մտահոգ էր Արցախի ճակատագրով: Նա մի առիթով ասել է. «Այժմ մենք անկախ հանրապետություն ունենք եւ դա իմ սրտով է: Այսօր եթե ամեն մարդ իր գործով զբաղվի, ապա Արցախը կծաղկի»:

1996-ի սեպտեմբերի 21-ին ՀՀ հեռուստատեսության մի խումբ աշխատողներ Բ. Ուլուբաբյանի եւ նրա տիկնոջ՝ Արուսի հյուրերն էին: Նրանց այն հարցին, թե ինչ կարծիք ունի հայկական երկու պետությունների մասին, նա պատասխանել է. «Հանգամանքները մեզ պարտադրել են երկու Հայաստան ունենալ, վատ չէ, էլի նույն Հայաստանն է, ինչ է եղել»:

Շատերն են հյուրընկալվել Ուլուբաբյանի ընտանիքում եւ առկա թե հեռակա կարծիք են հայտնել նրա մասին:

Երրորդ տարին էր, ինչ նա Երեւան էր տեղափոխվել: Դուրգեն Գաբրիելյանը տեսնելով նրա նիստուկացը Երեւանում ասաց. «Որտեղ Ուլուբաբյան, այնտեղ Ղարաբաղ»:

Լեոնիդ Խուրշուդյանը, որի եւ Ուլուբաբյանի ընտանիքները շատ մոտ էին իրար, ասում էր՝ Ուլուբաբյանն անկաշառ, համառ եւ հաստատակամ գիտնական է:

Համո Սահյանն առավել դիպուկ է ասել. «Բագրատն Արցախի սահմանապահն է»:

Բ. Ուլուբաբյանն իր կյանքի մայրամուտին ասել է. «Եթե երկրային
ը թույլ տա ինձ ապրել, ապա ես հրատարակության կտամ 2500-3000 էջանոց արցախյան ժամանակագրությունը, որն ընդգրկում է Արցախի բոլոր անցքերը 1988 թվականի դեկտեմբերի 20-ից մինչեւ հիմա: Ես 10 հազար ստորագրություն եմ տարել Մոսկվա իմ երկու ընկերների հետ եւ հանուն Արցախի անկախության երբեք պաշտոնի, դիրքի, կոչման կամ պարգեւի չեմ ձգտել, իմ մեծագույն պարգեւն Արցախի ժողովրդի ազատ լինելն է»:

Ուլուբաբյանի գործն անմահ է:

ԱՐԹՈՒՐ ՎԱՂԻՆԱԿԻ
ԽԱՉԱՏՈՒՐՅԱՆ

ԼՈՒՐ ՍՓՅՈՒՌՔ

ՌԱԿ Տորոնտոյի մասնաճյուղի նոր վարչությունը

Տորոնտոյից (Կանադա) ստացված հաղորդագրությունը տեղեկացնում է, որ ՌԱԿ Տորոնտոյի մասնաճյուղի տարեկան ընդհանուր ժողովը տեղի է ունեցել նոյեմբերի 1-ին Թեքեյան կենտրոնում, ներկայությամբ ՌԱԿ շրջանային վարչության համանախագահ Երվանդ Ազատյանի: Նա ներկայացրել է կոմիտեի աշխատանքների հաշվետվությունը, որից հետո ընտրվել է գործադիր կոմիտեի նոր կազմը երկամյա աշխատանքային փորձ ունեցող Ջորջ Թութունջյանի գլխավորությամբ: Ընտրված մյուս անդամներն են Հարրի Ամբակումյանը, Վահե Մինեթյանը, Ազնիվ Սալիբյանը եւ Շողիկ Թութունջյանը:

Հ. Ծ.

Սերխիո Նահապետյանը Արշակ Տիգրանյան վարժարանում

Որպես Կալիֆոռնիայի նահանգի սենատոր Ջեկ Սքոթի հյուր Հարավային Կալիֆոռնիա կատարած իր մեկշաբաթյա այցելության ընթացքում Արգենտինայի խորհրդարանի միակ հայ պատգամավոր՝ Սերխիո Նահապետյանը նոյեմբերի 24-ին այցելել է Թեքեյան մշակութային միության Արշակ Տիգրանյան վարժարան՝ ուղեկցությամբ Ամերիկայի Հայկական իրավունքների խորհրդի անդամների: Նրանց դիմավորել են դպրոցի տնօրենն ու հոգաբարձուների վարչության անդամները, որոնք հյուրերին ծանոթացրել են վարժարանի պատմությանը:

Այնուհետեւ Սերխիո Նահապետյանը առիթ է ունեցել հանդիպելու նաեւ բարձր դասարանների աշակերտների հետ, որոնց հայերեն պատմել է արգենտինահայ գաղութի մասին:

Հ. Ծ.

«Ազգը» նախորդ համարում «Նախաձեռնողներից ոչ ոք «ցեղասպանություն» բառը չի օգտագործում» վերնագրով անդրադարձել էր «հայերից ներողություն խնդրելու» նպատակով ինտերնետային ստորագրահավաք կազմակերպելու չորս թուրք մտավորականների նախաձեռնությանը: Միաժամանակ նշվել էր, որ այս նախաձեռնությունն ընդամենն ընդունելի է դարձնում թուրքական ժխտողականությունը, թերեւս դրանով մեծացնում է Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման գործընթացը կասեցնելու թուրքական պետական առաջադրանքի արդյունավետությունը:

կանությունը սոցիալ-դեմոկրատներին միավորում է նեոֆաշիստ ազգայնամոլների հետ: Հայկական դավադրության որոնումներն ընդհանուր են դառնում միմյանց հետ հայատյացության մրցակցություն ծավալող այս կուսակցությունների համար, որոնցից Ազգայնական շարժումը՝ ի դեմս գլխավոր նախագահ Դեւլեթ Բահչելիի, հակազդեցությամբ առաջինն է արձագանքում «հայերից ներողություն խնդրելու» ստորագրահավաքին եւ կտրականապես դատապարտում է նախաձեռնությունը:

Բահչելիի արձագանքը կարեւորվում է այն առումով, որ նրա Ազգայնական շարժում կուսակցու-

նախնիներին դատաստանի առջեւ կանգնեցնելու գործընթացի մեկնարկը: Զարգացումները ցույց են տալիս, որ այսպես կոչված ցեղասպանությունից բխող անարգանքն ու զրպարտությունները հանդուրժող կառավարության շուրջը պաշարման օղակ է ձեւավորվում եւ կիրառման մեջ է դրվում այդ օղակն աստիճանաբար սեղմելու սցենարը: Ստորագրահավաքի պաշտոնական ճշմարտությունները կատարելապես անտեսող, բարեգթությունից եւ արդարամտությունից զուրկ նախաձեռնությունն արգասիք է անտեղյակության արյունահեղ այն իրադարձությունների, որոնք Օսմանյան կայսրությունում պատճառել են իմ-

«Օսմանյան գործիչների եւ թուրք դիվանագետների սպանության, Ղարաբաղի կոտորածների համար թող ներողություն խնդրեն հայերը»

Հայտարարել է «գորշ գայլերի» քաղաքական կազմակերպության Ազգայնական շարժում կուսակցության առաջնորդ Բահչելին

Այլ կերպ, «հայերից ներողություն խնդրելու» պարագայում նախաձեռնողների խնդիրն ամենեւին ցեղասպանության ճանաչումը չէ, այլ 1915-ի իրադարձությունների հանգեցումը ցեղասպանությունից էապես տարբերվող «Մեծ աղետի», որը, հենց ստորագրահավաքի կազմակերպիչ Ջենգիզ Աքթարի արտահայտությամբ, իրենք՝ հայերն են օգտագործում: Աքթարին լրացնում է Բասքըն Օրանը. «Համոզված եմ, որ այս (1915-ի իրադարձությունների) բնութագրումը որպես ցեղասպանություն եւ գիտականորեն, եւ քաղաքականապես սխալ է»:

Ցնդյած պատմական ճշմարտությունը ստորագրահավաքով պաշտպանելու հավակնող փորձերին, հակազդեցությունից չեն խուսափել վերոհիշյալ չորս մտավորականները, որոնք նախքան նախաձեռնությունը «հայամետի» համարում ունեին ինչպես աջ, այնպես էլ ձախ ֆեմալականների շրջանում: Վերջիններին գլխավորում է պաշտոնապես սոցիալ-դեմոկրատական կոչվող, «Սոցինտերնի» անդամ ժողովրդա-հանրապետական կուսակցությունը: Իսկ աջ ֆեմալականներին գլխավորելու հավակնություն է դրսեւորում «գորշ գայլերի» քաղաքական կազմակերպությունը՝ Ազգայնական շարժում կուսակցությունը:

Թուրքիայի ազգային փոքրամասնությունների, էթնիկ եւ կրոնական խմբավորումների նկատմամբ ֆեմալականության անհանդուրժողա-

թյունը զբաղեցրած տեղերի քանակով երրորդ քաղաքական կազմակերպությունն է Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովում: Ինչ վերաբերում է արձագանքի բովանդակությանը, ապա դա էլ երեւան է հանում ոչ միայն Հայոց ցեղասպանության, այլեւ հայերի եւ Հայաստանի նկատմամբ թուրքական խորհրդարանում առկա նկրտումները, որոնք նաեւ հասարակականի երանգ են կրում, քանի որ քաղաքական յուրաքանչյուր կուսակցություն ներկայացնում է հասարակության որոշակի հատվածին:

Բահչելիի արձագանքի մասին դեկտեմբերի 7-ի համարում տեղեկացրել է ինտերնետային «Սոնսայֆա» թերթը: Ըստ թերթի, վերջինը հաղորդագրություն է տարածել, որտեղ «հողային պահանջներից չհրաժարվող Հայաստանի առջեւ սահմանները բացելու պատրաստակամության եւ վերջինի հետ դիվանագիտական շփումներ» հաստատելու համար խստագույնս դատապարտել է վարչապետ Էրդողանի «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցությանը, ապա եւ այլասերվածության ցուցանիշ է համարել 4 մտավորականների՝ հայերից ներողություն խնդրելու նախաձեռնությունը:

Բահչելին ասել է. «Վերջին տարիներին հանում պատմության հետ առերեսման «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցությունը միակողմանի զիջողության հակումներով ազդարարում է մեր

պերիալիզմի ձեռքին գործիք դարձած հայ հրոսակները: Որեւէ հանցանք չենք կատարել, որ ներողություն խնդրենք: Օսմանյան կայսրության նահանգի հետ արյունահեղ կոտորածների, մեծական բռնությունների, անվերջ արտագաղթերի ենթարկված թուրք ազգը, պահելով տերի խորքում պատմական այս իրադարձությունների վիշտը, մի նոր դուռ բացեց աշխարհի համար: Մեր նախնիների հիշատակն անարգելու, նրանց իբրեւ հանցագործ ներկայացնելու իրավունքը տրված չէ որեւէ մեկին: Սակայն պետք է ճշտել ներողության հարցը, թե ով ումից է խնդրելու: Ահաբեկչության զոհը դարձած օսմանյան պետական գործիչների, սպանված թուրք դիվանագետների, դեռեւս վերքերը չսպիացած Ղարաբաղի կոտորածների համար ներողություն ակնկալելը, հայերի բռնություններին ենթարկված մեր ազգի ամենասարրական եւ պատմական իրավունքն է: Ամեն պատեհ առիթի դեպքում ցեղասպանության 100-ամյա տարին դիմող հայերը պարտավոր են խոստովանել եւ ընդունել ընդամենը 16 տարի առաջ Ադրբեջանում իրենց կատարած մարդկային սոսկալի վայրենությունը, պետք է ազատեն գրավյալ տարածքները: Արժանապատվությունն անարգող այս վիրավորանքն անընդունելի է, իսկ հարաբերությունների զարգացումը՝ անհնար այս պարտադրանքով եւ զիջումներով»:

Հ. ՉԱՔՐՅԱՆ

Ահաբեկիչների ձերբակալություններ Պակիստանում

Հնդկաստանը վերջնագիր էր ներկայացրել

Քաշմիրի պակիստանյան մասում հատուկ ծառայությունները երեկ ձերբակալել են «Ջամաաթ ուդ Դավա» իսլամական բարեգործական կազմակերպության երեք աշխատակիցների: Ֆրանսպրեսը նշում է, որ այդ կազմակերպությունը «Լաշկար ի Թայբա» ահաբեկչական խմբավորման օրինական թեւն է: Հնդկաստանը «Լաշկար ի Թայբա» խմբավորմանը մեղադրում է Մումբայի (Բոմբեյ) նոյեմբերի 26-27-ի ահաբեկչությունների մեջ, որոնք 188 կյանք խլեցին:

Կիրակի օրը Պակիստանի հատուկ ծառայությունները Քաշմիրում գրավել էին «Լաշկար ի Թայբայի» ճամբարներից մեկը: Ասոշիեյթեդ պրես գործակալության տվյալներով, այնտեղ 12 մարդ էր ձերբակալվել:

Նույն օրը հայտնված տեղեկությունների համաձայն, ԱՄՆ-ը եւ Հնդկաստանը Պակիստանին 48 ժամ էին տվել ենթադրյալ ահաբեկիչներին հանձնելու եւ «Լաշկար ի Թայբայի» դեմ ակտիվ գործողություններ սկսելու համար: Իսլամաբադը հրաժարվել էր պաշտոնապես մեկնաբանել վերջնագիրը:

Անցյալում Պակիստանի իշխանությունների աջակցությամբ ստեղծված «Լաշկար ի Թայբան» Իսլամաբադին ծառայում էր Քաշմիրում Հնդկաստանի դեմ պայքարելու համար: Այդ տարածքը վիճարկում են Պակիստանը, Հնդկաստանը եւ Չինաստանը: Ժամանակի ընթացքում «Լաշկար ի Թայբան» ծավալեց ահաբեկչական գործունեություն եւ ի վերջո Պակիստանում արգելվեց 2002 թվականին:

Քաշմիրի պակիստանյան մասում խմբավորումն ունի մի քանի վարժաճամբար: Ոչ պաշտոնական տվյալներով, Իսլամաբադը շարունակում է գաղտնաբար աջակցել խմբավորմանը:

Օբաման խոսեց ԱՄՆ-ում տպասվող դժվարությունների եւ իր ծրագրի մասին

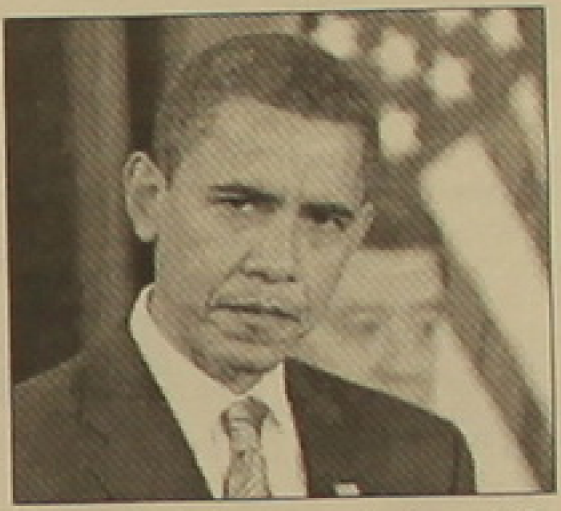

Նորընտիր նախագահ Բարաք Օբաման NBC հեռուստաընկերությանը տված հարցազրույցում հայտարարել է, որ ԱՄՆ-ում իրավիճակը թերեւս էլ ավելի վատթարանա, բայց հետո բարելավում է սկսվելու: Ընդսմին նա պատրաստ է ներկայացնել տնտեսական դժվարությունների չափերին համարժեք փրկության ծրագիր:

Օբաման ճգնաժամի եւ դրա հետեւանքների դեմ պայքարը համարում է իր գլխավոր անելիքը եւ պատրաստ է բյուջեի պակասորդը զոհաբերել տնտեսությանն օժանդակելու համար:

Նա իր ծրագրի մանրամասնությունները չի հրապարակել, բայց ասել է, որ ենթակառուցվածքում կատարվելիք ներդրումներն ամենամեծը կլինեն Դուայթ Այզենհաուերի նախագահությունից ի վեր եւ ամերիկացիների 95 տոկոսի հարկային բեռը կթեթեւացվի:

ԶԼՄ-ների տվյալներով, երկամյա ծրագիրը կներառի հարկերի հատուցում, ենթակառուցային նախագծեր, ինչպես նաեւ երկարաժամկետ նախաձեռնություններ՝ կապված էներգիայի վերականգնելի աղբյուրների զարգացման, էլեկտրահաղորդման ցանցերի արդիականացման հետ: Յուրաքանչյուր քաղաքացի կարող է գանձարանից հետ ստանալ մոտ 500 դոլար:

Նախատեսվում է ճանապարհաշինության ծավալումից բացի արդիականացնել դպրոցական շենքերը, ընդլայնել ինտերնետի մատչելիությունը, հասարակական շենքերում ներդնել էներգախնայողական տեխնոլոգիաներ:

Օբամայի կարծիքով, չի կարելի թույլ տալ ավտոմոբիլաշինական ընկերությունների սնանկացում, քանի որ դա կավելացնի գործազուրկների թիվը: Սակայն վարկերի հատկացման դիմաց ավտոարդյունաբերողները պարտավոր են կատարել վերակազմակերպման ծրագրեր, որոնք, նորընտիր նախագահի կարծիքով, «պետք է իրականացվեին արդեն 20-30 տարի առաջ»:

Հարկավոր է ֆինանսական հատվածի կարգավորումը խստացնել այն առավել թափանցիկ եւ պատասխանատու դարձնելու համար: «Ուոլ սթրիթ ջորնըլ» թերթի տվյալներով, ներկայումս Կոնգրեսում մշակվում է ԱՄՆ տնտեսության փրկության 500 միլիարդանոց ծրագիր: Դեմոկրատներն ուզում են Կոնգրեսի զույգ պալատներում ծրագրի ընդունումն ապահովել հունվարի սկզբներին, որպեսզի հունվարի 20-ին՝ իր պաշտոնականության օրը, Օբաման կարողանա ստորագրել:

Պաշտոնական տվյալներով, նոյեմբերին ԱՄՆ-ում աշխատատեղերի թիվը կրճատվել է 533 հազարով. դա ամենամեծ անկումն է 1974-ից ի վեր:

Ջոն Քենեդու դուստրը կարող է Սենատում փոխարինել Հ. Քլինթոնին

ԱՄՆ նախկին նախագահ Ջոն Քենեդու դուստր Քերոլայն Քենեդին կարող է Նյու Յորքի նահանգի սենատորի տեղը զբաղեցնել Հիլարի Քլինթոնի պետքարտուղար դառնալուց հետո: Այդ մասին հաղորդում է ABC հեռուստաընկերությունը: Վերջինիս տվյալներով, Դեմոկրատական կուսակցության անդամ Քերոլայն Քենեդին բանակցություններ է սկսել Նյու Յորքի նահանգապետ Դեյվիդ Պետերսոնի հետ:

Քենեդու դուստրը երբեւէ իշխանական պաշտոն չի զբաղեցրել: Քաղաքագետների կարծիքով, սենատոր դառնալու նրա որոշումը կապված է հորեղբոր՝ Մասաչուսեթսի սենատոր Էդվարդ Քենեդու առողջական վիճակի վատթարացման հետ: Վերջինս 2008-ի հունիսին ենթարկվեց ուղեղի չարորակ ուռուցքի հեռացման: Ներկայումս Էդվարդ Քենեդին իրենց գերդաստանի միակ ներկայացուցիչն է Սենատում:

Քերոլայն Քենեդին Բարաք Օբամայի նախընտրական շտաբի կազմում ակտիվորեն մասնակցել է նրա ընտրարշավին:

Թալիբները ՆԱՏՕ-ի 50 ջիպ են ոչնչացրել

Թալիբ զոհայինները Պակիստանի Փեշավար քաղաքում հարձակվել են այն բեռնապահեստի վրա, որտեղ պահվում են Աֆղանստանում ՆԱՏՕ-ի զորքերի համար նախատեսված բեռները: Պակիստանի ՆԳՆ տվյալների համաձայն, ոչնչացվել է ամերիկյան բանակի 50 ջիպ ավտոմեքենա: Դեկտեմբերին սա արդեն երրորդ հարձակումն է Պակիստանում ՆԱՏՕ-ի պահեստների վրա, նշում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալությունը:

Ոչնչացվել են նաեւ ջիպերի պահեստամասերը, ինչպես նաեւ ՆԱՏՕ-ի համար նախատեսված հանդերձանքի, դեղորայքի եւ պարենի պաշարները:

Աֆղանստանում ՆԱՏՕ-ի զորքերի համար նախատեսված բեռների մեծ մասը անցկացվում է Պակիստանի տարածքով: Պակիստանի անվտանգության ուժերը չեն կարողանում վերահսկել երկրի հյուսիս-արեւմուտքով անցնող միակ ճանապարհը:

Երկինքը հրեշտակի կարիք էր զգում

/Մեր պարտեզում ծաղիկներ կան/Տարբեր գույնի, տարբեր ձևի/Ինչ են բուրում, ինչ են ժպտում/Ծաղիկները մեր պարտեզի:

Բանաստեղծական այս տողերը պատկանում են 10-ամյա Լիլիթ Սաֆոյանին: Նրա առաջին ու վերջին «Փշրված անուրջներ» բանաստեղծությունների ժողովածուում փոքրիկ աղջնակը երգել է երազանքների, խաղալիքների, սիրելի հաղափի ու հարազատ դարձած դպրոցի մասին:

Զարմանալի է, թե ինչպես է 10-ամյա աղջնակի հոգին փոթորկել Արցախի ճակատագիրը:

«Մեծ ցավ ես ապրել, սակայն կաս, կապրես/Քեզ հետ են բոլոր հայերն աշխարհի/Արցախ հայկական, մեր մարմնի մասնիկ/Հայոց գալիքի պայծառ երաշխիք»:

Լուսանկարից մեզ նայող մանկական անմեղությամբ աչքերը կարծես արտահայտում են ուրախություն ու միաժամանակ տրտմություն: Զայրույթով ես լցվում ճակատագրի, իրականության նկատմամբ ու հերթական անգամ փաստում, որ մահը զորեղ ու անխիղճ երեւույթ է: Մինչդեռ Լիլիթի հոգում այնքան սեր, կյանք ու ջերմություն կար, որոնք լավագույն կերպով արտահայտվել են ստեղծագործություններում: Բանաստեղծություններից մեկում փոքրիկ արվեստագետը գրում է, թե երազում է տեսնել «Խնուց Փարիզն» ու հավելում.

«Դեռ փոքրիկ եմ, դեռ կհասցնեմ...»:

Սակայն Լիլիթի իղձերն էլ հազարավոր գյումրեցիների ցանկությունների հետ միահյուսվեցին ու անկատար երկինք բարձրացան: Այժմ Լիլիթ Սաֆոյանը 30 տարեկան կլիներ ու երեւի մարդկությանը կնվիրեր ավելի հասուն ստեղծագործություններ, եթե չլիներ... դեկտեմբերի 7-ը: Լիլիթի բանաստեղծությունները գյումրեցիների, իսկ ավելի ուշ նաեւ բոլոր փոքրիկների համար վերածվեցին ապրելու, սիրելու պատգամի, կյանքի խորհրդի:

Իր ստեղծագործություններով Լիլիթը մասնակցեց Շուշիի առաջին դպրոցի հիմնադրմանը: Ֆոնդին փոխանցվեց «Փշրված անուրջներ» գրքի վաճառքի ողջ հասույթը, որպեսզի այլ մանուկներ կարողանան դպրոց հաճախել:

1992-ին «Փշրված անուրջներն» արժանացել է «Հայ գրող» պարգևանաքերի, իսկ 1993-ին Իտալիայում «Միքելե Կոսսիի» մրցանակներին:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

«Արեւը հավասարապես չի ընկնում գյումրեցի երեխաների վրա»

Գյումրվա փողոցները գլխարկերով էին պատված, տրանսպորտն էլ ֆայտոնն էր, որ անցնում էր որոշակի համաչափության չրխկ-թրխկոցով, իսկ հպարտ գյումրեցին չէր կարող չօգտվել իր անձի շուրջ ուշադրություն սեւեռելու այդ հնարավորությունից: Ու պատմում են, թե անգամ կարճ տարածություն անցնելու համար գյումրեցին մի քանի ֆայտոն էր վարձում: Սա իրականությունից ոչ շատ հեռու լեգենդ է, որ այս անգամ պատմեց Շիրակի մարզպետարանի մշակույթի բաժնի պետ **Հասմիկ Կիրակոսյանը**:

Ներօրյա գյումրեցու մասին նույնն ասել անհնար է ոչ միայն ֆայտոնների ու գլխարկավոր փողոցների սակավության կամ բացակայության, այլեւ աղետով ու դրա հետեւանքները հաղթահարելու երկարատեւությամբ բացատրվող փոփոխություններով, որ կրել է գյումրեցին: «Արեւը հավասարապես չի ընկնում գյումրեցի երեխաների վրա: Դե ասեք էլ ո՞նց կարող է գյումրեցին նույն լոպազը մնալ. 4 հազար ընտանիք դեռ տնակում է ապրում: Սա էլ Գյումրվա առօրյան է», պարզաբանեց Հասմիկ Կիրակոսյանը, բայց եւ տեղեկացրեց եղած լավի մասին, որ նույնպես ակնհայտ է: Այս կամ այն կերպ մշակութային կյանքն է դրսեւորվում, չնայած տարածքային ու զանազան այլ խնդիրներին:

«Ճիշտ է, երկրաշարժը իր հետ տարավ կենցաղավարության ու մշակույթի որոշակի շերտ ու դա մեծագույն կորուստ է, բայց մշակույթը մեզ հետ գալիս է ու այն, ինչ այստեղի ծնունդ է, այստեղ էլ կածի», վստահեցրեց Շիրակի մարզպետարանի մշակույթի բաժնի պետն ու միաժամանակ նշեց, որ յուրաքանչյուր տնակատարություն մարզը կարող է կազմակերպել տեղի ուժերով, առանց սպասելու մայրաքաղաքում գործող արվեստագետների մասնակցությանը. չնայած դեմ չեն, բայց հազվադեպ պատահող բան է, այն էլ ֆոնոգրամայի անփոփոխ ուղեկցությամբ:

Փաստելով, որ Գյումրիում արդեն կուշտ են այդ ոչ իրական ինչողությունից եւ «ֆոնոգրամային աստղերից», Հասմիկ Կիրակոսյանը տեղեկացրեց. «3 միլիոն 4 հազար դրամը, որ տարեկան տրամադրվում է մարզում մշակութային 19 միջոցառումները կազմակերպելու համար եղածն է, բայց ոչ բավարարը: Ի տարբերություն մայրաքաղաքի, մեզ մոտ խաբրն էլ կատեգորիա է ու հաճախ հնարավորությունները հենց դրա շնորհիվ են ընդլայնվում՝ միջոցառումներ ենք կազմակերպում հենց խաբրի հիմքով: Արվեստագետներից շատերը համաձայնում են հանուն մարդկային հարաբերությունների, վերաբերմունքի մասնակցել որեւէ միջոցառման, չնայած դրանցով տուն չես պահի»:

Հասմիկ Կիրակոսյանի դիտարկմամբ, Շիրակի եւ Հայաստանի մյուս մարզերում մշակույթի ստեղծման ու զարգացման գործընթաց է պետք, որում փոքր դեր են կատարում հատուկենտ միջոցառումները: Եվ որքան էլ Շիրակի կամ այլ մարզ արվեստում ինքնաբավ ու յուրօրինակ լինի, այնուամենայնիվ զարգացման գործընթացի համար անհրաժեշտ է մայրաքաղաքի հետ կապը՝ ստեղծագործական եւ միմյանց արածին տեղյակ լինելու առումով:

Ապագայում Ազգային պատկերասրահի մասնաճյուղ

Այսօր Շիրակի մարզում գործում է արվեստի 27, երաժշտական՝ 7, նկարչության 1 դպրոց, կա 8 թանգարան, արվեստների ակադեմիա, որ 3 մասնաճյուղ ունի, Վ. Աճեմյանի անվան դրամատիկական թատրոնը, կինոթատրոնն էլ գործում է:

Հեռանկարում՝ լուծվելու է գրադարանի հարցը, որն այսօր շենք չունի, ազգային պատկերասրահի մասնաճյուղն էլ տեղակայվելու է թատրոնի շենքում, որը դեռեւս ապագայում նորոգվելու է: Դե, իսկ Գյումրիի պատմական միջուկն էլ նպատակ ունեն Արգելոց-քաղաք հռչակելու եւ համապատասխանաբար պահպանելու:

ՆՈՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ,
Երեւան-Գյումրի-Երեւան

«Սիսթըմ ըվ է դաուն» խումբը ներկայացնելու է Հայաստանը

«Սիսթըմ ըվ է դաուն» (System of a Down) հայտնի ռոք խմբի մենակատար-երգիչ Սերժ Թանգյանը հայտարարել է, որ խումբը մտադիր է Հայաստանը ներկայացնել 2009 թվականի Եվրոտեսիլի մրցույթին, սակայն այն պայմանով, որ իրենց երգում արծարծեն Հայոց ցեղասպանության թեման: Նա հայտնել է, որ Եվրոտեսիլը հիանալի առիթ է աշխարհին իրազեկելու այդ մասին: «Մենք պետք է լրջորեն խորհենք այդ ուղղությամբ», ասել է նա:

Ֆրանսահայ անկախ լրագրող Ժան Էսքիյանն այս լուրը հաղորդելով՝ հավելում է, որ հայկական այս խումբը Թուրքիայի ուրացման քաղաքականության դեմ պայքարելուց բացի, իր երգացանկում ընդգրկում է նաեւ այնպիսի հրատապ թեմաներ, ինչպիսիք են թմրանյութերի օգտագործումը, պատերազմներն ու կրոնը:

Ըստ Էսքիյանի, նմանօրինակ թեմաներով երգերը ընդհանրապես լավ հաջողություն են ունենում Եվրոտեսիլում: 1976-ին, օրինակ, հունաստանցի երգչի կատարած «Պանակիա մու» երգը պատմում էր Կիպրոսի պատերազմի մասին, 1993-ին Բոսնիա Հերցեգովինայի երգը՝ այդ տարածաշրջանի պատերազմի մասին: Իսկ 1996-ին Մեծ Բրիտանիայի «Oh, wh Ձասք» երգը թաքնված պատգամ էր բովանդակում ցեղասպանության վերաբերյալ:

Հ. Ծ.

Տարածական արվեստի տարածությունները

Մարո Սարգսյանի համար նկարչությունը աշխարհի հետ հարաբերության իր սկզբունքներն ունի: Նրա անհատական ցուցահանդեսն է բացվել «Նարեկացի» մշակութային կենտրոնում: Սրահի հնարավորություններին համապատասխան՝ ներկայացված են երեք ոճական ուղղության պատկանող ցուցադրություններ՝ վերացապաշտ, առարկայական-դիմանկարային եւ գծանկարչական:

«Սպասում»

Նախ՝ դիմանկարները, որոնք ճիշտ են բնորդին վերարտադրելու տեսակետից եւ ճշգրիտ՝ կերպարի խտացմամբ՝ «Դիմանկար», «Աղջկա դիմանկար», «Սյոմա», «Գայանե», «Անմեղություն»: Իսկ «Զինվորը» վերնագրված դիմանկարը պատկերման պահի մեջ ավելի շատ ծկնորսի է հիշեցնում: Դիմանկարը ոճավորման այլ երանգ է ստանում հոգեբանական սեւեռուն վիճակների մեջ՝ «Գլխարկով կինը», «Պատրանք», «Սպասում»: «Ես» վերնագրված ինքնադիմանկարը ավելի շատ մարտահրավեր է՝ նետված սերի ու խարդախության մեջ ապականված ու ինքն իր փլատակների տակ կործանվող հանրությանը: Եվ մարտահրավեր է՝ որպես ինքնահաստատման, ինքնակայացման հանդուգն ճիչ: Այո՛, ես եմ, արվեստագետը, ձեր ավերվող արժեքների դեմ դիմաց:

Վերացապաշտ նկարչությունը կա՛մ անուն (վերնագիր) ստացած ձեւն է, որ փորձում է դառնալ իմաստային խորհրդանշան, կա՛մ ձեւ ստացած միտքն է: Այս դեպքում շատ կարեւոր է ճիշտ բնորոշումը, ինչն էլ ընկալման հնարավորությունը դարձնում է թույլատրելի չափով ամբողջական ու լիարժեք: Ուրեմն՝ կամ միտքն է թելադրում իր ձեւը, կամ ձեւն է թելադրում իր միտքը եւ կամ միտքն ու ձեւը որոնում են իրար երեւակայության մեջ եւ առարկայանում որպես որոշակի ստեղծագործություն: Ահա այս եռամիասնության մեջ են ընկալվում «Կենաց ծառ», «Հանդարտություն», «Ծնունդ», «Ըմբոստություն», «Վերելք» եւ «Միայնակը» կտավները: Իմաստային լուծումով տպավորիչ է վերջինը. կնոջ խորհրդանշական կերպար՝ տղամարդկային երկու ստվերների ուղեկցությամբ:

Արվեստի աշխարհն անսահման է իր դրսեւորումների ու ընկալումների մեջ: Ներքին ու արտաքին հայացքներն անցնում են հեղինակի միջով եւ անպայման պիտի հանդիպեն, որպեսզի արվեստի փաստը կայանա: Հակառակ դեպքում կվրիպի ու կկորչի: Այդպես է, որովհետեւ հեղինակը գտնում է ոչ միայն ձեւը, ինչը տեսանելի է, այլեւ ձեւի ձեւը՝ որպես մտապատկեր, ինչը ոչ թե անտեսանելի է, այլ դժվար ընկալվող: Սրա արտահայտությունը «Հայելու առջեւ» կտավն է: Ձեռքերի դիրքով հավերժական շարժիչի վերածվող կնոջ ուրվապատկեր: Նաեւ մարմնի, ուսերի ու պարանոցի դիրքով՝ արդեն իսկ հավերժական խաչ: Գլուխը՝ ընկած, խաչվածի գլուխ: Կողքից աջ ձեռքը վերածվում է աչքը փակ ծիու գլխով տղամարդու մարմնի՝ ձեռքը կնոջ ուսին: Կարող է կարդացվել թե՛ Ադամն ու Եվան, թե՛ խաչելություն: Եվ վերնագիրը՝ «Հայելու առաջ»: Այսինքն՝ հասկացիր ինքդ: Նախնական ձեւը բնորդն է, իսկ այս ձեւի ձեւը նրա վերամարմնավորված մտապատկերն է: Իսկ թե ինչո՞ւ հատկապես ձեւի այս ձեւը՝ արդեն պայմանավորված է արվեստի բուն փաստի ուժով եւ դրա ընկալման իմաստությամբ:

Այսպես բնորդից եւ մտքի պատկերացումից արտացոլվում է նրա ձեւը, որը հետո նոր ձեւ է ստանում, առարկայանում ըստ հեղինակային ցանկության եւ ապրում ինքնավար կյանքով:

Մի նոր որակ են գծանկարները, որոնց բնօրինակներն այս դեպքում Փարիզի քաղաքային տեսարաններն են: Այստեղ եւս կա ավանդույթ, որ տվյալ դեպքում Գառզուի գծանկարներն են՝ գույների ու գծերի մեջ մարմնավորված քաղաքը: «Տոն, որը միշտ քեզ հետ է»,- Փարիզն այսպես ընկալեց Է. Հեմինգուեյը: Իրեն վիճակված չափով քաղաքը որպես տոն է ընկալել նաեւ Մարո Սարգսյանը, ինչը քաղաքային բնապատկերների լուսավոր ու խանդավառ ընկալումն է:

Մեծ աշխարհի այս թավալգլոր արագության մեջ ամեն ինչ շատ արագ անցնում է ու հնանում, անցնում է ու կորչում, անցնում է ու մոռացվում: Մնայունը վաստակն է՝ որպես ստեղծագործության եւ այս անցողականի մեջ անհատականության ինքնահաստատում: Ահա աշխարհի բազմակողմանի ընկալումները պահի մեջ հավերժացնող այդ ճանապարհին է նկարչուհի Մարո Սարգսյանը: Այսպես յուրաքանչյուր արվեստագետ ընդարձակում է տարածական այս արվեստի տարածությունները՝ ըստ կարողության յուրո:

ԴԱՎԻԹ ԳԱՍՊԱՐՅԱՆ

Էրմիտաժից մի քանի 100 ցուցանմուշ է անհետացել

Էրմիտաժի 1 մլն 200 հազար ցուցանմուշների հաշվառում-ստուգումը բացահայտել է մի քանի 100 ցուցանմուշի անհետացումը: Սա համաձայն «Ինտերֆաքս» գործակալության տեղեկացման: Թանգարանի տնօրեն Միխայիլ Պյոտրովսկու խոսքով չհայտնաբերվածները 20-րդ դարի 40-50-ականներին պետության կողմից դուրս գրված կամ վաճառված թանգարանային արժեքներ են, որոնցից մի քանիսը, մասնավորապես հնագիտական նյութեր տարիների ընթացքում ուղղակի փշրվել ու կորցրել են իրենց արժեքը: Նախկինում չհայտնաբերված մի քանի ցուցանմուշներ էլ գույքագրման ընթացքում հայտնաբերվել են թանգարանի այլ բաժիններում: Թանգարանը չի պատրաստվում փնտրել խորհրդային տերության վաճառած ցուցանմուշները, փոխարենը վաճառքի օրինականությունը պարզելու է ՌԴ նախագահի ստեղծած հանձնաժողովը:

Ի դեպ, եկող տարի Էրմիտաժը մասնաճյուղեր կունենա Վիբորգում եւ Կալինինգրադում:

Ն. Գ.

Killer Queen-ը 8-րդ անգամ պաշտպանեց աշխարհի WBA, WIBF չեմպիոնի իր տիտղոսը

«Այս մրցապայքարը մեծ մարտահրավեր է Սյուզիի համար. Տոկտաուլովան ոչ մի անգամ նոկաուտ չի եղել: Ուրեմն Սյուզին առիթ ունի փաստելու, որ կարող է տեխնիկապես լավ բռնցքամարտ ցույց տալ ու փայլել», դեկտեմբերի 5-ին, նախքան մրցամարտը սկսվելը, Pro Sieben-ի եթերից հաղորդեց բռնցքամարտի թագուհի Ռեգինա Հալմիխը, որ մեծ սպորտը թողնելուց հետո հեռուստատեսության համար բռնցքամարտի մեկնաբան է աշխատում:

Հալլե-Զաալեի Բրանդբերգե մարզադահլիճում Սյուզի Քենտիկյանը 8-րդ անգամ պաշտպանեց աշխարհի WBA, WIBF չեմպիոնի իր տիտղոսը՝ ռուս Անաստասիա Տոկտաուլովայի դեմ՝ 10 ռաունդ տևած մրցապայքարում:

Հենց սկզբից երևաց, որ 31-ամյա 1,60 սմ հասակ ունեցող, 50,1 կգ կշիռ Անաստասիա Տոկտաուլովան արտասահմանում մեծ փորձառություն էր կուտակել, «մինչև վերջին թելը մարզված էր» և ուժեղ հարվածներ կարող էր տեղալ: Պրոֆեսիոնալ ռինգում նրա 10 տարին իզուր չէր անցել, ինչպես մեկնաբաններ Ռեգինա Հալմիխն ու Մաթթիաս Պրոյսը նշեցին, 21-ամյա 1,55 սմ հասակ, 50,6 կգ կշիռ ունեցող «դինամիտից» Տոկտաուլովան պաշտպանվելու գիտակից ռազմավարություն էր մշակել՝ որքան հնարավոր է հեռավորություն պահել: Բայց դե Սյուզին, որ այս անգամ իսկապես փայլուն տեխնիկա էր ցույց տալիս, «հրեշի նման» էր վրա հասնում, ու հեռավորությունը երբեմն այնքան էր կրճատվում, որ երկու գլուխների բախում էր դառնում: Թեպետ Տոկտաուլովան հենց սկզբից էլ ջանում էր տիրապետող, թելադրող դառնալ ռինգում, բայց դա նրան չհաջողվեց. ինչպես չորրորդ ռաունդում հեռուստադիտողներին փոխանցեցին մեկնաբանները, «փոքրիկ սատանան» ռինգում ամեն ինչ մաքուր ու հրաշալի էր իրականացնում, ու ամեն անգամ խիտ մարզադահլիճը արժանին էր հատուցում՝ «Սյու-զի, Սյու-զի» վանկարկելով: Հինգերորդ ռաունդում Քենտիկյանը աջ-ձախ հարվածներ էր ուղղում, վեցերորդում՝ էլի հրաշալի տեխնիկա, իսկ յոթերորդում արդեն դահլիճը գերմաներենին զուգահեռ ռուսերեն «մալաձեց Սյուզի էր» գոռում: Իններորդ ռաունդում արդեն պարզ էր, որ Սյուզի Քենտիկյանը միավորներով առաջ էր մրցակցից: Մրցամարտի ավարտին, 98:92, 99:92, 99:91 արդյունքները հաղորդելուց հետո, Սյուզին մոտեցավ բարձրախոսին ու հայտնեց, որ մրցամարտն իրեն շատ է դուր եկել: Ինքը Տոկտաուլովային լավ էր ճանաչում, շատ մեծ հարգանք է տածում նրա հանդեպ և ուրախ է, որ կարողացավ երկրպագուներին տված խոստումը կատարել՝ երկար, տեխնիկապես լավ, մաքուր մրցամարտ ցուցադրելով ու 23-րդ պայքարում անպարտելի մնալով:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ
Գերմանիա

Մրցանակ պատմական ձեռքսեղմման համար

Սեպտեմբերի 6-ին Երևանում կայացած ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության Հայաստան-Թուրքիա ընտրական մրցախաղի ժամանակ երկու երկրների նախագահներ Սերժ Սարգսյանի և Աբդուլլահ Գյուլի ձեռքսեղմումը պատկերող լուսանկարն արժանացել է մրցանակի: «Խաղաղություն և սպորտ» կազմակերպության շնորհած մրցանակը Մոնակոյում այդ պետության արքայազն Ալբերտ Երկրորդը հանձնել է ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարար Արմեն Գրիգորյանին ու Թուրքիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Մահմութ Էզգեներին: Մրցանակի հանձնման արարողությանը ներկա են գտնվել սպորտի, քաղաքական և գործարար աշխարհի մոտ 300 ներկայացուցիչներ:

«Նախագահ Աբդուլլահ Գյուլը Երևան էր ուղևորվել այն համոզմամբ, որ սպորտը մարդկային հարաբերությունների մերձեցման, խաղաղության, եղբայրության, համբերատարության պրոպագանդման լավագույն միջոցներից մեկն է: 2008-ին Հայաստանի և Թուրքիայի տարիքային տարբեր հավաքականներ երեք խաղ անցկացրին միմյանց հետ: Այդ խաղերը նպաստեցին երկու երկրների ֆուտբոլասերների, լրագրողների, ֆուտբոլի ֆեդերացիաների ներկայացուցիչների և ղեկավարների միջև շփումներին», նշել է Թուրքիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահը:

«Խաղաղություն և սպորտ» կազմակերպությանը նամակ է հղել ՀՀ Նախագահ Սերժ Սարգսյանը, որում մասնավորապես նշվում է. «Ես խորապես զգացված եմ ժյուրիի որոշումից, որը երկու երկրների նախագահների ձեռքսեղմումը պատկերող լուսանկարն արժանացրել է տարվա լավագույն լուսանկարի մրցանակին: Համոզված եմ, որ սպորտը մարդկանց և ժողովուրդների միջև տարաձայնությունների հաղթահարման լավագույն միջոցներից մեկն է»:

Հիշեցնենք, որ ժամանակին ՈւԵՖԱ-ի նախագահ Միշել Պլատինին մեծ խանդավառությամբ էր ընդունել Աբդուլլահ Գյուլի ֆուտբոլային հանդիպմանը ներկա գտնվելու փաստը. «Այդ հանդիպումը պատմության մեջ կմտնի որպես ֆուտբոլային դիվանագիտության փայլուն օրինակ: Մենք անկեղծորեն հավատում ենք, որ մարզական միջոցառումների թվի աճը երկու երկրների միջև կնպաստի Հայաստանի և Թուրքիայի հարաբերությունների նորմալացմանը»:

Մենի Պակյաոն սպիտեց մրցակցին մտածելու իր կարիերայի մասին

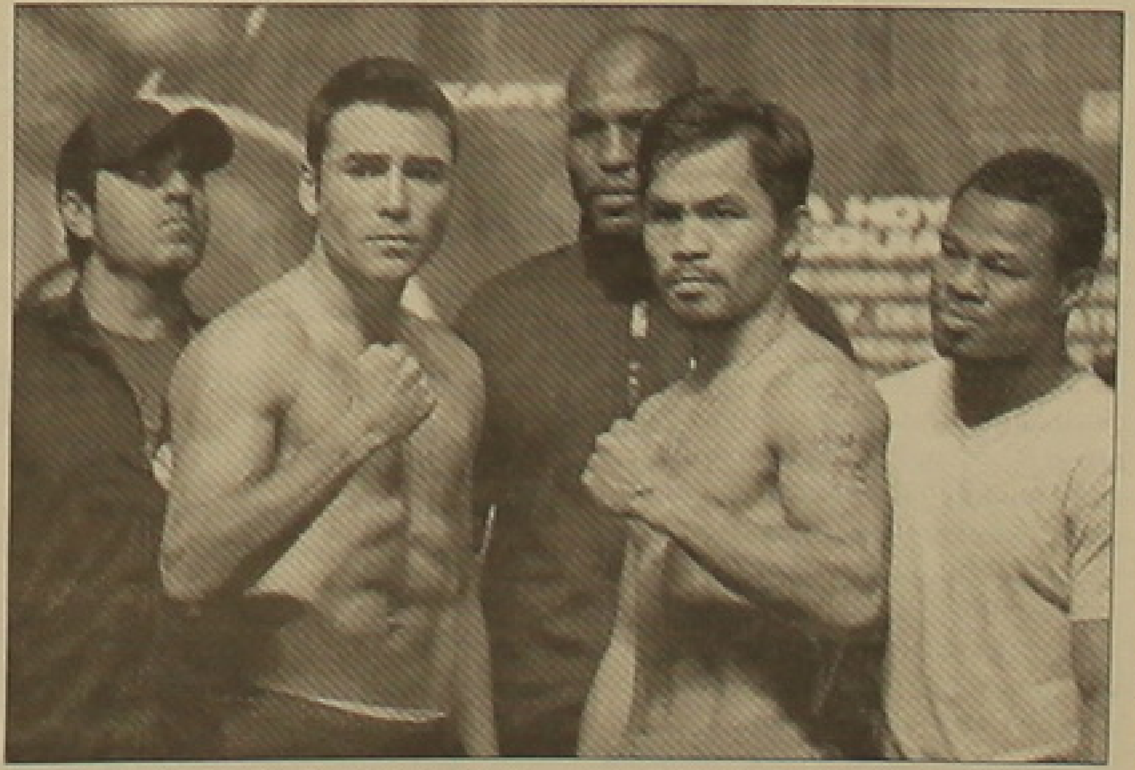

Բռնցքամարտի սիրահարները մեծ հետաքրքրությամբ էին սպասում քաշային վեց կարգերում աշխարհի նախկին չեմպիոն, ամերիկացի Օսկար դե Լա Հոյայի և թեթև քաշում WBC-ի վարկածով աշխարհի ներկայիս չեմպիոն, ֆիլիպինցի Մենի Պակյաոյի Լաս Վեգասում կայանալիք մենամարտին: Մասնագետների և բուքմեյքերների մեծամասնությունը նախապատվությունը տալիս էր ամերիկացի բռնցքամարտիկին: Պակյաոն մենամարտից առաջ հայտարարել էր, որ եթե իրեն հաջողվի հաղթանակ տոնել, ապա դա իր համար իրոք պատմական կլինի:

Մենամարտը կայացավ մինչև 66,7 կգ քաշային կարգում: Պակյաոյի առավելությունը զգալի էր: Օսկար դե Լա Հոյան չէր հասցնում դիմակայել մրցակցի արագ գրոհներին ու ակնթարթային հարվածներին: Այդ ամենի արդյունքում 7-րդ [illegible]րդ ռաունդներում ամերիկացի բռնցքամարտիկը մի շարք ուժգին հարվածներ ընդունեց, որի արդյունքում նրա ձախ աչքը զգալի ուռչել էր և կիսով չափ փակվել: Նման պայմաններում մենամարտելը շատ դժվար էր, ուստի Օսկար դե Լա Հոյայի մարտավարները որոշեցին ռիսկի չդիմել և 8-րդ ռաունդի ավարտից հետո դադարեցնել մենամարտը:

Այսպիսով, Մենի Պակյաոն պրոֆեսիոնալ ռինգում իր 48-րդ հաղթանակը տոնեց: Նա անցկացրած 53 մենամարտերում միայն 3 պարտություն է կրել, 2 մենամարտ էլ ավարտել է ոչ-ոքի: Օսկար դե Լա Հոյայի նկատմամբ նրա առավելության մասին է վկայում վիճակագրությունը: Պակյաոն 224 դիպուկ հարված էր կատարել, իսկ ամերիկացին՝ 83: Մրցավարներից միայն մեկը, այն էլ միայն մեկ ռաունդում էր հաղթանակը շնորհել Օսկար դե Լա Հոյային: Վերջինս պրոֆեսիոնալ ռինգում 6-րդ պարտությունը կրեց: Իսկ մնացած 39 մենամարտերում ամերիկացի բռնցքամարտիկը հաղթել է:

Մենամարտից հետո Պակյաոն հետևյալն է նշել. «Նախապես գիտեի, որ կհաղթեմ: Մենամարտի ընթացքում ամեն ինչ իմ հսկողության տակ էր: Գիտեի, որ այս մենամարտում արագությունը որոշիչ կլինի, ուստի օգտագործեցի իմ այդ առավելությունը և հասա հաղթանակի: Վերջին երկու ռաունդներում նրան հուժկու հարվածներ հասցրի և զգում էի, որ 12 ռաունդ չի կարող դիմանալ: Բայց միաժամանակ զգում էի, որ ինքս էլ չպետք է թուլացնեի ճնշումը մրցակցի վրա: Պատրաստ եմ մենամարտել Ռիկի Հատոնի հետ նույնիսկ Անգլիայում»:

Օսկար դե Լա Հոյան արժանին է մատուցել մրցակցին. «Մենի Պակյաոն հանրահայտ բռնցքամարտիկ է, նա համընդհանուր հարգանքի է արժանի: Նա գերազանց անցկացրեց մենամարտն ու վստահ հաղթանակ տոնեց: Բնավ էլ հիասթափված չեմ պարտությունից, քանի որ մրցակիցս իրոք ուժեղ բռնցքամարտիկ է: Այս պարտությունը կստիպի ինձ խորհել հետագա ճակատագրիս մասին: Հարկավոր է ճիշտ որոշում կայացնել և մտածել ապագայի մասին»:

Պակյաոյի պրոմոութեր Բոբ Արումը մենամարտից հետո հայտարարել է, որ նոր տարուց հետո կսկսի բանակցություններ Ռիկի Հատոնի հետ՝ մենամարտը կազմակերպելու հարցով: Նա համոզված է, որ այդ մենամարտը ևս մեծ հետաքրքրություն կառաջացնի բռնցքամարտի սիրահարների շրջանում:

Իվանչուկի որակազրկման հարցը կվճռվի երեք ամսում

ՖԻԴԵ-ի նախագահ Կիրսան Իլյումժինովը հայտարարել է, որ ուկրաինացի գրոսմայստեր Վասիլի Իվանչուկի որակազրկման հարցը կորոշվի երեք ամսում: Նա իր դժգոհությունն է հայտնել որոշ լրատվամիջոցներից, որոնք տեղեկացրել էին, թե իբր Իվանչուկը որակազրկված է:

«Իրականում ՖԻԴԵ-ն պաշտոնական նամակով դիմել է Ուկրաինայի շախմատի ֆեդերացիային՝ խնդրելով օգնել դուրս գալ ստեղծված իրավիճակից: Ուկրաինացիներին երեք ամիս ժամանակ է տրվել, որպեսզի Իվանչուկը ՖԻԴԵ-ի բժշկական հանձնախմբին կարողանա ապացուցել իր անմեղությունը: Համապատասխան փաստաթղթերի ներկայացումից հետո այդ գործի վերաբերյալ հաշվետվությունը կուղարկվի համաշխարհային հակադոպինգային գործակալություն: Վասիլի Իվանչուկը շատ հարգված անձնավորություն է, հանճարեղ շախմատիստ է: Սակայն պետք է հաշվի առնել, որ հակադոպինգային գործակալության համար յուրաքանչյուր մարզաձևում նման հանճարները տասնյակների են հասնում: Կարո՞ղ եք պատկերացնել, որ ասենք հանրածանաչ Մայքլ Ֆելպսը մրցումներից հետո կվարվեր Իվանչուկի պես: Հարցն այն չէ, թե շախմատում ինչն է դոպինգ համարվում կամ իմաստ ունի՞ ընդհանրապես: Մենք համաշխարհային հակադոպինգային գործակալության հետ հուշագիր ենք ստորագրել և պարտավոր ենք ենթարկվել ընդունված կարգին: Շախմատիստները ծանոթ են այդ կարգին: ՖԻԴԵ-ն ՄՕԿ-ի կողմից ճանաչված կազմակերպություն է և մյուսների նման գործում է ընդունված կանոնների սահմաններում», նշել է Կիրսան Իլյումժինովը:

«Ոսկե զամբյուղը» Էտորե Մեսինային

Մոսկվայի ԲԿՄԱ-ի բասկետբոլի թիմի գլխավոր մարզիչ Էտորե Մեսինան արժանացել է «Ոսկե զամբյուղ» մրցանակին: Այն սահմանել է իտալական Unicredit բանկը: Իտալիայում մրցանակը յուրօրինակ բասկետբոլային «Օսկար» է, որը շնորհվում է մարզաձևի զարգացման գործում ունեցած մեծ ներդրման համար արտերկրում աշխատող իտալացի մասնագետներին: Անցած տարի այդ մրցանակին արժանացել էին «Ունիկախայի» գլխավոր մարզիչ Սերժիո Սկարիոլոն և «Տորոնտո Ռեպտորսի» փոխնախագահ Մաուրիցիո Գերարդինին:

Մրցանակը Մեսինային է հանձնել Unicredit բանկի նախագահ Մաուրո Ռուֆինին: «Այս մրցանակը ինձ համար շատ հաճելի է: Դա երկրի սահմաններից դուրս բասկետբոլում կատարած լավ աշխատանքի գնահատականն է: Բայց ինձ համար սա առաջին հերթին նշանակում է, որ ինձ այստեղ դեռևս հիշում են», մրցանակը ստանալուց հետո նշել է Էտորե Մեսինան:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Հայրենիքի ճանապարհին

Կազան-Երեւան թռիչքը վաղ առավոտյան էր: Ուղեւորների գերակշիռ մեծամասնությունը տարվա ինն ամիսն աշխատել էին եւ այժմ տուն էին վերադառնում: Անձնագրային ստուգման կետն անցնելիս շատերն ակնհայտորեն լարված էին: Խոսակցություններից պարզ էր, որ նրանցից շատերի՝ երկրում օրինական մնալու ժամկետը վաղուց սպառվել էր: Աշխատակիցներն էլ անձնագրերն ստուգում էին երկար եւ մանրակրկիտ: Անձնագրերի ստուգման կետում 30-ից էլ քիչ մարդ էր հավաքվել, սակայն ողջ գործընթացը մեկ ժամից ավելի տեւեց:

Կազանի օդանավակայանի անհրապույր միջավայրին գումարվել էին աշխատակիցների մռայլ դեմքերն ու անգամ կոպտության հասնող վարվելակերպը: Առիթ եւ անառիթ յուրաքանչյուրն իր պարտքն էր համարում թռիչքի սպասող ուղեւորներին կարգի հրավիրել, իսկ սպասասրահում այդ պահին միայն հայ ուղեւորներ էին: Տոմսերն ստուգվեցին արդեն օդանավակայանի շենքից դուրս՝ անմիջապես դռների մոտ: Դրսում բավականին ցուրտ էր: Տոմսերի ստուգումից հետո ուղեւորները շտապում էին ավտոբուս, որը նրանց պետք է մոտեցներ օդանավին: Մեկ ավտոբուսն ակնհայտորեն բավարար չէր, այդ իսկ պատճառով աշխատակցուհին անընդհատ պահանջում էր այնպես կանգնել, որ բոլորը կարողանային տեղավորվել:

Օդանավ բարձրացանք, երբ արդեն լուսանում էր: Օդանավը ոչ միայն հին էր, այլեւ մաշված: Սարսափի զգացումը վերածվեց տագնապի, պարզվեց, որ նստատեղերի մեծ մասը պարզապես անսարք է, իսկ ներսում բավականին ցուրտ է: Առաջին իսկ պահից պարզ դարձավ, որ կարգ ու կանոն սպասելն այստեղ իզուր է: Մարդկանց չէր հետաքրքրում, թե որ համարի նստարանն է իրենց համար նախատեսված: Նստում էին այնտեղ, որն իրենց ավելի հարմար էր: Իսկ երբ ուղեկցորդուհին պահանջում էր զբաղեցնել միայն այն տեղերը, որոնք նշված են տոմսում, ուղեւորներից մեկը պարզապես նկատեց. «Էս էլ հո ավտոբուս չէ»: Թռիչքից րոպեներ առաջ արդեն ուղեկցորդուհին էր խնդրում նրանց նստել ուր կամենան, միայն թե նստեն:

Թռիչքի հենց սկզբից ինքնաթիռի միակ զուգարանի մոտ հերթեր գոյացան: Ուղեկցորդուհին ուղեւորներից մեկին զայրացած բացատրում էր օդանավում չծխելու

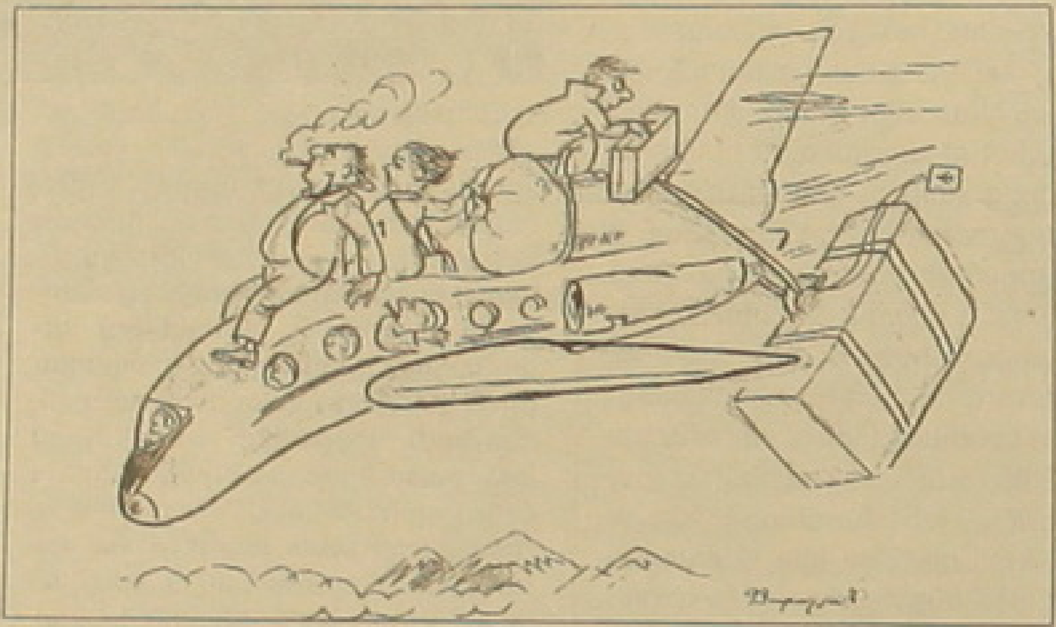

կանոնը, մեկին էլ անգամ տույժի ենթարկել: Անտեսելով կանոններն ու անգամ տուգանքի ենթարկվելու հավանականությունը՝ ուղեւորները հերթով զուգարան էին մտնում եւ ծխում: Իսկ հետո երջանիկ եւ գոհ հայացքով զբաղեցնում էին իրենց տեղերը: Երջանիկ, որ կարողացան խախտել կանոնը եւ ծխել, գոհ, որովհետեւ կարծում էին, թե խաբել են ուղեկցորդուհուն: Իրականում, սակայն, ռուս ուղեկցորդուհին վաղուց էր հասկացել՝ որեւէ բան նրանց հասկացնելն անիմաստ է:

Զուգարանի մոտ հերթը վերացավ միայն ճաշի ժամին: Երբ ուղեկցորդները հասան ինքնաթիռի հետնամաս, պարզվեց, որ սնունդը վերջացել է: Իսկ երբ ուղեւորներից մեկը հանդգնեց իր բաժին սնունդը պահանջել, ուղեկցորդը նախ զարմացավ, հետո վերադարձավ անհրաժեշտ չափաբաժիններով՝ նախապես նշելով. «Վերջինն է, էլ չուզեք»:

Թռիչքը երեք ժամ էր: Երբ արդեն վայրէջքի պահն էր, ուղեկցորդուհին շատերին սկսեց համոզել, որ ամրացնեն ամրագոտիները: Ինքնաթիռը դեռ ամբողջովին կանգ չէր առել, երբ ուղեւորներն արդեն սկսեցին իրերը վերցնել եւ պատրաստվել դուրս գալու: Այս անգամ հերթը ինքնաթիռի դռան մոտ էր: Յուրաքանչյուրը փորձում էր վայրկյան առաջ դուրս գալ ինքնաթիռից: «Ինն ամիս տանը չենք եղել», ասում էին նրանք անձնակազմին: Իսկ ուղեկցորդները ստիպված ժպտում էին, աշխատանքային կանոնակարգ է, հաջողություն մաղթում ուղեւորներին:

Երեւան-Կազան եւ Կազան-Երեւան երթուղով թռիչքներն իրականացվում են շաբաթական մեկ անգամ: Ռուսաստանի Դաշնության կազմում գտնվող Թաթարական Հանրապետություն մեկնողների թիվը մեծ չէ: Ուղեւորները հիմնականում աշխատանքային միգրանտներն են:

ԱՐԵՎԻԿ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Էլեկտրաէներգիայի սակագներն Արցախում կբարձրանան

Նոր տարվանից մեկ կիլովատ սպառված էլեկտրաէներգիայի դիմաց, ներկայումս գործող 20 դրամի փոխարեն, արցախցիները կվճարեն 25 դրամ: Նման որոշում է ընդունել ԼՂՀ հանրային ծառայությունները եւ տնտեսական մրցակցությունը կարգավորող պետական հանձնաժողովն իր վերջին բաց նիստում: Ընդ որում, ըստ հանձնաժողովի նախագահ Վաչե Ադամյանի, «Արցախէներգո» ՓԲԸ-ն հայտ ներկայացրել էր ցերեկային ժամերի համար մեկ կիլովատը 28 դրամի հաշվարկով, սակայն հանձնաժողովը հարցի ուսումնասիրությունից հետո նպատակահարմար է գտել 3 դրամով իջեցնել: Գիշերային ժամերի համար սահմանվել է 15 դրամ՝ առաջարկված 18-ի փոխարեն:

Հատկանշական է, որ «Արցախէներգո»-ի ներկայացուցիչները չէին ներկայացել նիստին: Հավանական է՝ պարզաբանումներ տալուց խուսափելու նպատակով: Իսկ «Արցախէներգո»-ին ուղղված հարցադրումներ կային, ինչը չթաքցրեց նաեւ հանձնաժողովի նախագահը: Փոխարենը առանձնապես հարցեր ներկայացրեց նիստին ներկա ԼՂՀ արհմիությունների ֆեդերացիայի նախագահ Արա Ղահրամանյանը: Վերջինիս կարծիքով, 25 դրամ սակագինը բարձր թիվ է, հատկապես սոցիալապես խոցելի խավերի համար: Ա. Ղահրամանյանը հիմք ընդունելով վիճակագրական տվյալները, նշեց, որ ՀՀ-ում բնակչության 29 տոկոսն աղքատ է, 11 տոկոսը՝ ծայրահեղ աղքատ, եւ քանի որ ԼՂՀ-ում նման վիճակագրություն չկա՝ կարելի է ենթադրել, որ առնվազն նույն պատկերն է նաեւ Ղարաբաղում: Բացի այդ, բնակչության մեկ երրորդը բյուջետային աշխատողներ են, որոնց աշխատավարձի նշանակալից բարձրացում Նոր տարվանից չի նախատեսվում. ուստի էլեկտրաէներգիայի թանկացումը բացասաբար կազդի նրանց սոցիալական վիճակի վրա: Արհֆեդերացիայի նախագահը նաեւ տարակուսանք հայտնեց, թե ինչու է նման բարձր սակագին որոշվում, երբ ԼՂՀ-ին անհրաժեշտ էլեկտրաէներգիայի միայն 60 տոկոսն է ներմուծվում Հայաստանից, մյուս 40 տոկոսն արտադրվում է Ղարաբաղում:

ՀԾՏՄԿՊՀ նախագահն ի պարզաբանում վկայակոչեց «Արցախէներգո»-ի հիմնավորումները, որոնք ներկայացրել էր հայտի մեջ: Ըստ Վաչե Ադամյանի, սակագնի բարձրացմամբ ընկերության համար շահույթ չի ակնկալվում, իսկ մեծ հաշվով՝ այդ փոփոխություններով էլեկտրաէներգիայի սակագները համահունչ են դառնում հայաստանյան սակագներին:

Ի դեպ, Ստեփանակերտում գնային այս բարձրացումը բացատրում են «Արցախէներգո»-ի հավանական վաճառքի հետ: ԼՂՀ կառավարությանն առընթեր արտադրական ենթակառուցվածքների վարչության պետ Վալերի Բալայանն օրերս բացառիկ հարցազրույց է տվել «Ազատ Արցախ» հանրապետական թերթին, որում հաստատում է, որ, իրոք, նման առաջարկ գոյություն ունի: «Արցախէներգո»-ի զարգացման ծրագրի իրագործման համար անհրաժեշտ է ներդնել շուրջ 15 մլն դոլար, ինչը պետությունը չունի: Վ. Բալայանը հերքել է այն տեսակետը, թե «Արցախէներգոն» եկամտաբեր կազմակերպություն է: Այս առնչությամբ նա մասնավորապես ասել է. «2006 թվականը «Արցախէներգոն» եզրափակել է վնասով: 2007-ին ապահովել է ընդամենը 50 մլն դրամի եկամուտ: Այս տարի երեւի այդ թիվը կհասցվի 100 միլիոնի: Այս գումարները չնչին են նման հսկայածավալ ծրագրի իրականացման համար, ինչպիսին «Արցախէներգո»-ի զարգացման ծրագիրն է»: Վարչության պետը նաեւ հավելել է, որ 2009-ի ապրիլի 1-ից Հայաստանում սպասվում է սակագնի նոր բարձրացում, որի դեպքում համապատասխան փոփոխություն կկատարվի նաեւ Արցախում:

Այնպես որ ԼՂՀ հանրային ծառայությունները եւ տնտեսական մրցակցությունը կարգավորող պետական հանձնաժողովին հարկ կլինի մոտ ապագայում կրկին անդրադառնալ այս հարցին:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

Վրաստանի ԱԳ նոր նախարարը նաեւ Ռուսաստանի քաղաքացի է

Եթե շարունակվի այն նույն գործելակերպը, որ որդեգրել է Վրաստանի նախագահ Միխեիլ Սաակաշվիլին, որոշ ժամանակ անց արդեն Վրաստանի յուրաքանչյուր չափահաս քաղաքացի իր կենսագրականում գոնե մի քանի օր նախարար աշխատած լինելու գրանցում կկարողանա անել:

Երբ ՄԱԿ-ում Վրաստանի ներկայացուցիչ Զուրաբ Աբաշիձեն նախորդ շաբաթավերջին հայտարարեց իր պաշտոնից հեռանալու մասին, դեռեւս նոյեմբերի 1-ին փոփոխությունների ենթարկված Վրաստանի կառավարությունում սպասվելիք կադրային նոր փոփոխություններից սկսեց խոսել երկրի վարչապետը: Վարչապետ Գրիգոլ Մղալոբլիշվիլու ներկայացմամբ, Աբաշիձեին առաջարկվել է Վրաստանի մշակույթի նախարարի պաշտոնը, որից մինչեւ 2004-ի սկիզբը Ռուսաստանում Վրաստանի դեսպան աշխատած Աբաշիձեն հրաժարվել է:

Կրթության նախարար Գիա Նոդիային կփոխարինի Նիկա Գվարամիան, որ մինչեւ նոյեմբերի 1-ի կադրային փոփոխությունները զբաղեցնում էր արդարադատության նախարարի պաշտոնը: Պաշտպանության նախարարին իր պաշտոնում փոխարինել է տեղակալ Բաթու Կուտելիան, արտգործնախարար է դարձել մշակույթի նախկին նախարար Գրիգոլ Վաշաձեն:

Հետաքրքրական է, որ Վաշաձեն արդեն իսկ հայտարարել է, թե Վրաստանի բոլոր դեսպաններին եւ փոխարտգործնախարարներին կառաջարկվի հրաժարական տալ: Այս ամենով հանդերձ, երկար տարիներ Ռուսաստանի, իսկ 2007-ից նաեւ Վրաստանի քաղաքացիություն ունեցող Վաշաձեն նշել է, որ արտաքին քաղաքական վեկտորի փոփոխություն չի լինելու:

Միեւնույն ժամանակ, հավանական է, որ Վրաստանի դեսպանը վերադառնա Ռուսաստան, բայց «Ռուսաստանի երբեք դեսպանություն Վրաստանի տարածքում չի լինի»: Իսկ մինչ այդ Շվեյցարիան, Մոսկվայի եւ Թբիլիսիի հետ երկկողմ համաձայնությամբ, պաշտոնապես համաձայնել է ներկայացնել Ռուսաստանի շահերը Վրաստանում:

Ա. Հ.

Հ.Գ. Այսօր պաշտոնական այցելությամբ Վրաստանում է Հայաստանի վարչապետը: Նախորդ անգամ, երբ պատրաստվում էր այցելությունը, Վրաստանում փոխվեց վարչապետը: Հուսանք, որ այսօր այդօրինակ փոփոխություն չի լինի՝ ի շարս նախարարական փոփոխությունների:

VIVAcell MTS

Հայտարարություն

ՎիվաՍել-ՄՏՍ-ը տեղեկացնում է, որ ս/թ դեկտեմբերից մինչեւ 2009թ. հունվարի երկրորդ կեսն ընկած ժամանակահատվածում իրականացվելու են բջջային ցանցի ընդլայնման եւ կատարելագործման մեծածավալ աշխատանքներ՝ հզորությունները մեծացնելու ու մատուցվող ծառայությունները բարելավելու նպատակով:

Ցանցի կատարելագործման աշխատանքները հիմնականում կիրականացվեն ոչ ծանրաբեռնված ժամերին: Սակայն նշված ժամանակահատվածում զանգեր կատարելիս եւ ստանալիս, ինչպես նաեւ այլ ծառայություններից օգտվելիս, հնարավոր են կարճատեւ դժվարություններ:

ՎիվաՍել-ՄՏՍ-ը հայցում է բաժանորդների ներողամտությունը հնարավոր անհարմարությունների համար:

Սարերի զարունը մեկ գավաթի մեջ

ՍԱՐԻ ԹԵՅ

ՈՒՐԺԻ ԵՎ ԴԱԼՂԻ ԸՆՏԻՐ ԹԵՅ

25 փաթեթ մեկ տուփի մեջ
և ընդամենը 1-2 րոպեից կարող եք
վայելել ընտիր որակի սուրճի թեյ

MOUNTAIN TEA ՍԱՐԻ ԹԵՅ MOUNTAIN TEA ՍԱՐԻ ԹԵՅ MOUNTAIN TEA ՍԱՐԻ ԹԵՅ

առնվազն ամիսը մեկ արժե ընտրել բարձրորակը

Մեծածախ գնումների համար զանգահարել 47-27-20, 47-03-63

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա Ն 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Ավետիքյան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 8.12.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրվում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: